

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

της Αττικής

ΤΕΥΧΟΣ 54 • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2025 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026

Η ιδιοποίηση του έργου των προκατόχων Δημάρχων

Ένα ιδιότυπο αδίκημα που μένει ατιμώρητο!

ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

- ✓ 12α Βραβεία Αυτοδιοίκησης: Συγκίνηση, τιμή και αναγνώριση προσφοράς στο Μέγαρο Μουσικής
- ✓ Ημερίδα ΕΝ.ΔΑ – ΠΕΔΑ για την τεχνητή νοημοσύνη

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής (Π.Ε.Δ.Α)
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής (Α.Δ.Α.)

ΔΗΜΟΙ:

- Αλίμου
- Ηρακλείου Αττικής
- Νίκαιας Αγ. Ι. Ρέντη
- Παιανίας

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ✓ Ο Αθλητισμός δεν έχει ηλικία

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΦΩΤΕΙΝΟΥ ΔΙΑΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ



Αθήνα

ΦΩΤΟΔΙΑΣΤΑΣΗ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΦΩΤΕΙΝΟΥ ΔΙΑΚΟΣΜΟΥ

14° χλμ ΠΕΟ Θεσ/νίκης - Αθηνών
Αγχιάλος - 57011 Γέφυρα - Τ.Θ. 54
Θεσσαλονίκη

Τηλ: +30 2310 728 500 (90 γραμμές)
Φαξ: +30 2310 728 528 (10 γραμμές)

e-mail: fotodiastasi@fotodiastasi.gr

www.fotodiastasi.com

FDS
ILLUMINATION
FOTODIASTASI

37 Years

Περιεχόμενα

4	Σημείωμα του Εκδότη
6	12α Βραβεία Αυτοδιοίκησης
14	Ημερίδα ΕΝ.ΔΑ – ΠΕΔΑ για την τεχνητή νοημοσύνη
18	16ο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Πόρτο Χέλι
22	Κέντρο Περιθαλψης Αδέσποτων Ζώων «REX»
38	Άρθρο «Παραγωγική Ελλάδα 2030»
40	Ρεπορτάζ «Ο αθλητισμός δεν έχει ηλικία»

	Καλές Πρακτικές
26	Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής
28	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
30	Δήμος Αλίμου
32	Δήμος Ηρακλείου Αττικής
34	Δήμος Νίκαιας Αγ. Ι. Ρέντη
36	Δήμος Παιανίας



Η ιδιοποίηση του έργου των προκατόχων Δημάρχων

Ένα ιδιότυπο αδίκημα που μένει ατιμώρητο!



Του Παύλου Καμάρα, Προέδρου της Ένωσης Δημάρχων Αττικής

Θέμα, ηθικής τάξης κυρίως, συναντούμε πολλές φορές στην συμπεριφορά και τις πρακτικές Δημάρχων, που ιδιοποιούμενοι έργο των προκατόχων τους Δημάρχων, παρουσιάζουν μία πλασματική εικόνα, για τους συντελεστές ενός έργου. Διαπράττουν, έτσι, ένα αδίκημα, που ενώ στον ποινικό κώδικα τιμωρείται ως κλοπή η κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας, η και εξαπάτηση, ουσιαστικά μένει ατιμώρητη.

Πολλές μάλιστα φορές, ο ανενημέρωτος δημότης, ανταμείβει των παραβάτη δήμαρχο, πιστώνοντάς του έργα και ενέργειες που δεν του ανήκουν.

Το φαινόμενο παίρνει ολοένα και μεγαλύτερες διαστάσεις, αφού ως είναι φυσικό, από τον αρχικό σχεδιασμό ενός έργου μέχρι την ωρίμανσή του και την τελική υλοποίησή του, παρεμβάλλεται πολύς χρόνος, που υπερβαίνει συχνά την μια ή και τις δυο θητείες των δημάρχων και των δημοτικών αρχών.

Ενώ και πολλά έργα με δικαστικές η γραφειοκρατικές εμπλοκές και χρονοβόρες διαδικασίες αργούν να ολοκληρωθούν εντός της θητείας ενός Δημάρχου, με αποτέλεσμα να ολοκληρώνονται από τους διαδόχους τους.



Η αποσιώπηση του ονόματος του πρωτεργάτη η ακόμα και αυτού, που είχε την ιδέα υλοποίησης ενός έργου, πολύ δεν μάλλον αυτού που έβαλε τα θεμέλια του, αδικεί τον πρώην δήμαρχο και τους συνεργάτες του και σίγουρα δεν τιμά τον διαπράττοντα το αδίκημα.

Υπάρχουν βέβαια και πολλοί Δήμαρχοι που ευθαρσώς και παλληκαρήσια, χωρίς ανασφάλειες και συμπλέγματα, όχι μόνο αναφέρουν τους προκατόχους τους πρωτεργάτες ενός έργου, που αυτοί συνεχίζουν ή ολοκληρώνουν, ή εγκαινιάζουν, αλλά τους εκθειάζουν κιόλας, αποδίδοντας το μερίδιο επιτυχίας, που τους αξίζει.

Είναι αυτοί, οι Δήμαρχοι, που πατάνε γερά στα πόδια τους και δεν έχουν ανάγκη από δανεικά ψευδοστηρίγματα για να εισπράξουν προσωπικά εύσημα και αναγνώριση από τους δημότες.

Η Ένωση μας δίνει μεγάλη έμφαση στο θέμα της δεοντολογίας που θα πρέπει να τηρείται μεταξύ των συναδέλφων Δημάρχων, αλλά και ευρύτερα μεταξύ των αιρετών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Άλλωστε πέραν από τα έργα που εκτελεί ένας δήμαρχος ευρισκόμενος στα φώτα και τους προβολείς της δημοσιότητας, κρίνεται και από το ήθος του και το χαρακτήρα του, αφού ως πρώτος πολίτης του δήμου θα πρέπει να δίνει το σωστό παράδειγμα!

Ο σεβασμός, έναντι πρόγενεστέρων δημοτικών αρχών, ιδιαίτερα δήμαρχων που έχουν τύχει της καθολικής εμπιστοσύνης των δημοτών τους, με πολλαπλές θητείες στο ενεργητικό τους, κατά μείζονα λόγο, επιβάλλεται να αντιμετωπίζονται από τους διαδόχους τους, με σεβασμό και ειλικρίνεια. Διότι αυτό σημαίνει σεβασμός στους Δημότες και τις επιλογές τους και διότι αυτό σημαίνει παιδεία και πολιτισμός.



12α Βραβεία Αυτοδιοίκησης: Συγκίνηση, τιμή και αναγνώριση προσφοράς στο Μέγαρο Μουσικής



Σε μια όμορφη και ιδιαίτερα συγκινητική τελετή, η αυτοδιοικητική οικογένεια απένειμε τα **12α Βραβεία Αυτοδιοίκησης**, παρουσία του Υπουργού Εσωτερικών Θεόδωρος Λιβάνιος, σε μια εκδήλωση που έχει πλέον καθιερωθεί ως θεσμός για τον χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η διοργάνωση πραγματοποιήθηκε από την Ένωση Δημάρχων Αττικής και την Περιφερειακή Ένωση

Δήμων Αττικής, με την ευγενική χορηγία της ΔΕΠΑ Εμπορίας, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, έναν χώρο που προσέδωσε κύρος και υψηλή αισθητική στη βραδιά. Η ατμόσφαιρα ήταν φορτισμένη με έντονο συμβολισμό, καθώς συναντήθηκαν διαφορετικές γενιές αυτοδιοικητικών, ανταλλάσσοντας εμπειρίες, μνήμες και κοινό όραμα για το μέλλον των τοπικών κοινωνιών.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Ο θεσμός μετρά πλέον 12 χρόνια συνεχούς παρουσίας, απονέμοντας τιμητικές διακρίσεις σε πρόσωπα με αποδεδειγμένη προσφορά, ενώ παράλληλα λειτουργεί ως σταθερό σημείο συνάντησης και διαλόγου για το σύνολο της αυτοδιοικητικής κοινότητας.

Πέρα από τη βράβευση, η εκδήλωση λειτούργησε και ως πεδίο διαλόγου και αναστοχασμού για τις προκλήσεις της σύγχρονης αυτοδιοίκησης, με έμφαση στη βιωσιμότητα, την κοινωνική συνοχή και την αποτελεσματική διακυβέρνηση.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ξεχωριστή στιγμή αποτέλεσε η βράβευση της Μαρίας Ευθυμίου, για τη συμβολή της στη διάδοση της Ιστορίας του Ελληνισμού και της ανθρωπότητας στο ευρύ κοινό, με έναν λόγο που γεφυρώνει την ακαδημαϊκή γνώση με την καθημερινή κατανόηση των πολιτών.



Βράβευση της Μαρίας Ευθυμίου για τη σημαντική συμβολή της στη διάδοση της Ιστορίας του Ελληνισμού

ΒΡΑΒΕΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Τιμήθηκαν για τη διαχρονική τους συμβολή στους θεσμούς και την Τοπική Αυτοδιοίκηση οι Λεωνίδα Κουρή και Σοφοκλής Σοφοκλέους, με τις διαδρομές τους να αναδεικνύονται ως χαρακτηριστικά παραδείγματα συνέπειας, εμπειρίας και ουσιαστικής θεσμικής προσφοράς, σε μια περίοδο όπου η εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους θεσμούς παραμένει ένα από τα πιο κρίσιμα ζητούμενα.



Η στιγμή της βράβευσης του Λεωνίδα Κουρή



Βράβευση του Σοφοκλής Σοφοκλέους, Δημάρχου Λευκαρέων, πρώην Ευρωβουλευτή και πρώην Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Για τη μακρόχρονη και ουσιαστική παρουσία τους στην Τοπική Αυτοδιοίκηση βραβεύθηκαν οι Αθανάσιος Ζούτσος, Ανδρέας Κεχαγιόγλου και Δημήτρης Μπουραϊμης, με τους ίδιους να αναδεικνύουν μέσα από τις τοποθετήσεις τους τη σημασία της συνέχειας, της εμπειρίας και της διαρκούς, άμεσης επαφής με τον πολίτη ως βασικά στοιχεία μιας αποτελεσματικής και ουσιαστικής αυτοδιοικητικής πορείας.



Βράβευση του πρ. Δημάρχου Παλλήνης Αθανάσιου Ζούτσου



Κατά τη βράβευση του πρ. Δημάρχου Ραφήνας Ανδρέα Κεχαγιόγλου



Τιμητική βράβευση του Δημήτρη Μπουραϊμη, πρ. Δήμαρχος Φυλής

Το μήνυμα των βραβευθέντων

«Οι αγώνες, οι θυσίες και η επιμονή είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για να παραχθεί ουσιαστικό έργο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, με τη μεγαλύτερη ανταμοιβή την εμπιστοσύνη των δημοτών». Τα λόγια τους λειτούργησαν ως υπενθύμιση ότι η αυτοδιοίκηση δεν είναι απλώς διοίκηση, αλλά σχέση ευθύνης και εμπιστοσύνης.

ΠΑΡΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

Το «παρών» έδωσαν, μεταξύ άλλων, οι Θεόφιλος Ξανθόπουλος, Βασίλης Οικονόμου, Σάββας Χιονίδης, Γρηγόρης Κωνσταντέλλος, Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος, Δημήτρης Μαραβέλιας και Κυριάκος Βιρβιδάκης, ενώ αισθητή ήταν και η παρουσία πλήθους δημάρχων, αιρετών και πολιτών. Η μαζική συμμετοχή επιβεβαίωσε τη δυναμική του θεσμού, αναδεικνύοντας παράλληλα τη σημασία της δικτύωσης και της θεσμικής συνεργασίας στον χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η εκδήλωση πλαισιώθηκε από τη μουσική παρουσία του Θεολόγου Παπανικολάου και του Δημήτρη Ανδρεάδης, οι οποίοι με τις ερμηνείες τους προσέδωσαν μια διακριτική αλλά ουσιαστική καλλιτεχνική διάσταση στη βραδιά. Την παρουσίαση ανέλαβαν ο δημοσιογράφος Γιώργος Λαιμός και η Βίκυ Τσουμπρή, συντονίζοντας με επαγγελματισμό και φυσικότητα τη ροή της εκδήλωσης και διαμορφώνοντας έναν ζεστό, συνεκτικό τόνο που ισορρόπησε με ακρίβεια ανάμεσα στην επισημότητα και τη συγκίνηση της στιγμής.







Η αυτοδιοίκηση στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης



Ημερίδα με έντονο ενδιαφέρον και μαζική συμμετοχή πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 15 Δεκεμβρίου 2025 στο ξενοδοχείο **Radisson Blu Park**, με αντικείμενο την **αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης στη σύγχρονη Τοπική Αυτοδιοίκηση** και τον ρόλο της στη χάραξη πολιτικής και εκλογικής στρατηγικής.

Η εκδήλωση, που συνδιοργανώθηκε από την **Ένωση Δημάρχων Αττικής (ΕΝΔΑ)** και την **Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ)**, συγκέντρωσε αιρετούς και στελέχη ΟΤΑ, επιβεβαιώνοντας ότι **ο ψηφιακός μετασχηματισμός αποτελεί άμεση διοικητική προτεραιότητα.**

Κεντρικός ομιλητής ήταν ο **Ευστράτιος Παπάνης**, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ο οποίος ανέλυσε πώς τα εργαλεία **τεχνητής νοημοσύνης** συμβάλλουν στην κατανόηση της κοινωνικής δυναμικής, στη **χαρτογράφηση των αναγκών των δημοτών** και στη **βελτιστοποίηση της επικοινωνίας των ΟΤΑ**. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη **χρήση δεδομένων για στοχευμένες πολιτικές παρεμβάσεις και αποτελεσματικές εκλογικές στρατηγικές.**

Παράλληλα, αναπτύχθηκε διάλογος για τις **θεσμικές και ηθικές προκλήσεις**, με αιχμή τη διαφάνεια, την αξιοπιστία και τη λογοδοσία.

Οι πρόεδροι της ΠΕΔΑ και της ΕΝΔΑ, **Γιώργος Μαρκόπουλος** και **Παύλος Καμάρας**, υπογράμμισαν ότι η Αυτοδιοίκηση οφείλει να περάσει σε ένα **πιο συμμετοχικό, αποδοτικό και τεκμηριωμένο μοντέλο διακυβέρνησης.**

Δρ Ευστράτιος Παπάνης: Κανόνες για αποτελεσματική επικοινωνία και η αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης



Με επίκεντρο την αναβάθμιση του πολιτικού λόγου και τη συνειδητή αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης, ο Ευστράτιος Παπάνης, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ανέπτυξε ένα συνεκτικό πλαίσιο κανόνων για **ουσιαστική, ηθικά θεμελιωμένη και αποτελεσματική επικοινωνία.**

Κεντρικός άξονας της τοποθέτησής του ήταν η **ενεργητική ακρόαση**. «Ακούστε χωρίς διακοπές, ρωτήστε για να κατανοήσετε και όχι για να παγιδεύσετε», τόνισε, επισημαίνοντας ότι η **Σωκρατική μέθοδος** παραμένει διαχρονικός οδηγός. Η **αναδιατύπωση, η περίληψη και η ανάδειξη των συναισθημάτων** του συνομιλητή δεν είναι τεχνάσματα, αλλά αποδείξεις σεβασμού. «Η εμπιστοσύνη οικοδομείται πάνω στα κοινά σημεία· οι διαφορές απαιτούν διαύγεια, όχι εχθρότητα».

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην **ορθή χρήση της γλώσσας**. Η προχειρότητα στη γραμματική και στη σημασιολογία, όπως υπογράμμισε, δεν συνιστά προοδευτισμό αλλά ένδειξη αδιαφορίας. Η **ακρίβεια των νοημάτων**, η αποφυγή γενικοτήτων και αυθαίρετων γενικεύσεων, καθώς και η **σαφής διάκριση ανάμεσα σε γεγονός και ερμηνεία**, αποτελούν προϋποθέσεις αξιοπιστίας.

Αναφερόμενος στη δομή του λόγου, επεσήμανε ότι τα επιχειρήματα πρέπει να αναπτύσσονται με **συνοχή, τεκμηρίωση και καθαρό στόχο**. «Δεν αρκεί το “κάπου το διάβασα”», ανέφερε χαρακτηριστικά, επισημαίνοντας τον κίνδυνο αναπαραγωγής ψευδών ειδήσεων. Η πειθώ, κατά τον ίδιο, δεν είναι ρητορικό πυροτέχνημα αλλά **«ηθική και γνωστική γέφυρα»** ανάμεσα σε αυτό που υποστηρίζεται και σε αυτό που ο άλλος μπορεί λογικά να αποδεχθεί.

Ξεχωριστό κεφάλαιο αφιερώθηκε στην **ευγένεια και στον σεβασμό**. Ήρεμος τόνος, αποφυγή ειρωνείας και υβριστικών χαρακτηρισμών, σωστές παύσεις και ενσυναίσθηση συνθέτουν το υπόστρωμα μιας γόνιμης αντιπαράθεσης. Το **ποιοτικό χιούμορ**, όταν στηρίζεται στην ευφυΐα και όχι στην προσβολή, αποσυμπιέζει και διευκολύνει τον διάλογο. Ο κ. Παπάνης ανέδειξε επίσης τη γνωστική διάσταση της επικοινωνίας: «Ο εγκέφαλος τρέφεται με πληροφορίες και αναζωογονείται από το καινοφανές». Η συζήτηση οφείλει να προσφέρει **νέα δεδομένα, δημιουργικές συνδέσεις και σαφείς αιτιώδεις σχέσεις**. Η αυτοπεποίθηση, πρόσθεσε, εδράζεται στη γνώση και στην προετοιμασία: «Για κάθε τι που λέτε, πρέπει να γνωρίζετε εκατό».

Στο τελευταίο μέρος της ομιλίας του, εστίασε στη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης ως εργαλείου ενίσχυσης –και όχι υποκατάστασης– της ανθρώπινης κρίσης. Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να λειτουργήσει ως **«εργαστήριο σκέψης»**, βοηθώντας στη χαρτογράφηση του ακροατηρίου, στον εντοπισμό αντεπιχειρημάτων και στον έλεγχο σαφήνειας. Ωστόσο, η **τελική ευθύνη για την αλήθεια, την επαλήθευση και τη δεοντολογία παραμένει ανθρώπινη**.

«Η ψευδής ακρίβεια είναι ο ταχύτερος δρόμος κατάρρευσης της αξιοπιστίας», σημείωσε, καλώντας σε **υποχρεωτική διασταύρωση και επαλήθευση πληροφοριών** πριν από κάθε δημόσια χρήση.

Καταλήγοντας, τόνισε ότι η αποτελεσματική επικοινωνία δεν επιδιώκει νίκες εντυπώσεων αλλά **κοινό τόπο, αμοιβαία κατανόηση και μετρήσιμη δράση**. «Η πειθώ ολοκληρώνεται όταν ο λόγος γίνεται απόφαση και η απόφαση πράξη».







«Ο ρόλος της τεχνητής νοημοσύνης στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης»



Θεόδωρος Γεωργάκης, Διδάκτωρ Παντείου Παν/μίου, Δικηγόρος Παρ'Αρείο Πάγω, πρ. Δήμαρχος Ηλιούπολης, Πρόεδρος Ομίλου Προετοιμασίας Στελεχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΠΣΑ) και Αντιπρόεδρος ΕΝ.Δ.Α

Με θεσμικό λόγο, πολυετή εμπειρία στην Αυτοδιοίκηση και σαφή προσανατολισμό στις προκλήσεις της ψηφιακής εποχής, ο Θεόδωρος Γεωργάκης – Διδάκτωρ του Παντείου Πανεπιστημίου, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, πρώην Δήμαρχος Ηλιούπολης και Πρόεδρος του Ομίλου Προετοιμασίας Στελεχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΠΣΑ), Αντιπρόεδρος της ΕΝ.Δ.Α. – τοποθετήθηκε στο 16ο Forum για την Αυτοδιοίκηση, αναλύοντας τον ρόλο και τις επιπτώσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης στη λειτουργία των Δήμων.

Στην παρέμβασή του, προσεγγίζει το ζήτημα τόσο από τη νομική και θεσμική του διάσταση όσο και από την πρακτική εμπειρία του «εργάτη» της Αυτοδιοίκησης, εστιάζοντας στις ευκαιρίες, τις εγγυήσεις διαφάνειας και τις προκλήσεις που φέρνει η νέα τεχνολογική πρα-

ματικότητα για τις τοπικές κοινωνίες.

Ακολουθεί ολόκληρη η ομιλία:

Εκλεκτές και εκλεκτοί παριστάμενοι, δεχθείτε τον χαιρετισμό, το καλωσόρισμα και την από καρδιάς αγάπη μου. Ιδιαίτερα χαίρομαι που συνυπάρχουμε για 16ο χρόνο στο FORUM για την Αυτοδιοίκηση, που συνδιοργάνωσαν οι ΕΝΔΑ σε συνεργασία με την ΠΕΔΑ, προκειμένου να γίνουμε όλοι μέτοχοι, δέκτες και πομποί σε αυτό το τόσο σημαντικό και επίκαιρο θέμα, που σας ανήγγειλε μαζί με τον χαιρετισμό του ο Πρόεδρος της ΕΝΔΑ -επί πολλά έτη Δήμαρχος Πεύκης- Παύλος Καμάρας με μέγιστη προσφορά σημαντικού έργου στο Δήμο που υπηρέτησε και όχι μόνο.

Οι προηγηθέντες, τρεις άξιοι επιστήμονες και άριστοι ομιλητές, με επιτυχία ήδη έθεσαν « επί τον τύπον το

ήλων» τουτέστιν με απτές, χειροπιαστές αποδείξεις ανέλυσαν το θέμα. Πρόκειται για την Τεχνητή Νοημοσύνη και ειδικότερα για το νόημα αυτής, τον ρόλο που θα διαδραματίσει και την εφαρμογή που θα έχει, ειδικότερα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Προσεκτικά και ταπεινά θα προσπαθήσω να ακουμπήσω αυτό το θέμα ως «εργάτης» της Αυτοδιοίκησης – Δήμαρχος επί τέσσερις τετραετίες στην Ηλιούπολη- και με τις όποιες άλλες ιδιότητες αξιώθηκα να έχω.

Η Τεχνητή Νοημοσύνη βρίσκεται στις μέρες μας στο επίκεντρο μιας εκτενούς και αξιόλογης συζήτησης στη διεθνή σκηνή και τις περισσότερες χώρες παγκοσμίως. Η συζήτηση αυτή περιλαμβάνει τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικοπολιτικές πτυχές της εφαρμογής της καθώς και ηθικά και νομικά ζητήματα που εγείρονται από αυτή.

Ο ευρωπαϊός νομοθέτης ενέκρινε την πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη και τον πρώτο κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων αναφορικά με τη χρήση των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, εξελίχθηκε σε παγκόσμιο νομοθέτη, τόσο στην τεχνητή νοημοσύνη, όσο και στα big data και ψηφιακές εφαρμογές.

Στην ουσία, η Ευρώπη νομοθετεί για όλο τον κόσμο και αυτό κανείς δεν το αμφισβητεί. Η παγκόσμια μάλιστα κατάταξη στηρίζεται πάνω σε αυτό το τρίπολο.

Η Ευρώπη έχει Νόμους, η Αμερική έχει τεχνολογία και η Κίνα τα χρήματα. Το ζήτημα είναι αν η τριχοτόμηση αντανάκλα τελικώς ένα λειτουργικό μοντέλο.

Η ευρωπαϊκή αντίληψη στο ζήτημα της αλληλοεπίδρασης με αλγορίθμους και συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, εστιάζει στην ελευθερία επιλογής, στην εξασφάλιση της διαφάνειας και της ενημέρωσης των πολιτών και στην αποφυγή παράνομων διακρίσεων.

Εν προκειμένω πολλοί θεωρητικοί στην Χώρα μας μιλούν για μια τεχνολογική εξέλιξη επαναστατική, η οποία έχει θεραπευτικές ιδιότητες και πρέπει να ενταχθεί στην παραγωγική διαδικασία. Ασφαλώς με ιδιαίτερη προσοχή για να μην εμβολίσει την υπάρχουσα συνταγματική τάξη.

Δηλαδή να υπάρξει σύγχρονη νομική λειτουργία σε όλα τα επίπεδα νομικής φύσεως.

Η τοπική Αυτοδιοίκηση βρίσκεται σήμερα μπροστά σε

μια μεγάλη πρόκληση: Πως θα ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ανάγκες των πολιτών με περιορισμένους πόρους και όχι μόνο. Η τεχνητή νοημοσύνη δεν είναι πλέον ένα μακρινό μέλλον. Είναι ένα παρόν που μεταμορφώνει ήδη τις πόλεις μας. Μέσα από «έξυπνα» συστήματα μπορούμε να βελτιώσουμε καθημερινά την ζωή των πολιτών, να μειώνουμε το κόστος λειτουργίας και να ενισχύουμε την διαφάνεια και ασφαλώς την συμμετοχή των πολιτών.

Βασικές εφαρμογές στην τεχνητή νοημοσύνη:

Έξυπνη διαχείριση πόλης:

- Ανάλυση δεδομένων για κυκλοφορία, στάθμευση και δημόσια συγκοινωνία
- Έξυπνος φωτισμός με αισθητήρες και αυτόματη ρύθμιση έντασης
- Παρακολούθηση ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ποιότητα αέρα

Εξυπηρέτηση πολιτών:

- Δυνατότητα για παροχή άμεσων πληροφοριών (π.χ αιτήσεις, δικαιολογητικά, ωράριο)
- ψηφιακή υποστήριξη ηλικιωμένων και ευάλωτων ομάδων με εφαρμογές υπενθύμισης και ειδοποίησης

Διαχείριση απορριμμάτων και καθαριότητας:

- αισθητήρες σε κάδους που ενημερώνουν πότε χρειάζεται άμεσο άδειασμα
- Αλγόριθμοι που βελτιστοποιούν τα δρομολόγια αποκομιδής

Διαφάνεια και συμμετοχή πολιτών:

- Ανάλυση μεγάλων δεδομένων (big data) για καλύτερη λήψη αποφάσεων
- Εργαλεία ηλεκτρονικής διαβούλευσης όπου η τεχνητή νοημοσύνη συνοψίζει τις προτάσεις των πολιτών

Πρόβλεψη και πρόληψη κινδύνων:

- Συστήματα έγκαιρης ειδοποίησης για πυρκαγιές, πλημμύρες ή σεισμούς μέσω ανάλυσης δεδομένων αισθητήρων και δορυφορικών εικόνων
- τεχνική νοημοσύνη στην πολιτική προστασία για καλύτερο συντονισμό.

Παραδείγματα στην πράξη:

- **Βαρκελώνη: χρησιμοποιεί τεχνητή νοημοσύνη για την βελτίωση κυκλοφορίας και μείωση εκπομπών ρύπων**
- **Εσθονία: διαθέτει «chatboy» υπάλληλο που απαντά διαρκώς σε πολίτες**
- **Ελλάδα: ορισμένοι Δήμοι ενδεικτικά αναφερόμενοι, όπως Τρίκαλα, Βούλας-Βάρης-Βουλιαγμένης, Αγίας Βαρβάρας και άλλοι, με έξυπνα φανάρια και αισθητήρες στάθμευσης κλπ.**

Η υιοθέτηση της τεχνητής νοημοσύνης δεν σημαίνει απλώς τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, σημαίνει ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο. Μια τεχνητή νοημοσύνη που βρίσκεται πιο κοντά στον πολίτη, στην πόλη, στο πρόβλημα που είναι ασφαλώς πιο αποτελεσματική, πιο ανθρώπινη.

Σημεία προσοχής για αποφυγή δυσμενών αποτελεσμάτων:

- Απαραίτητη η συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό προστασίας δεδομένων (GDPR)
- Τα δεδομένα των πολιτών να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον σκοπό που συλλέγονται.

-διαφάνεια και λογοδοσία. Οι αποφάσεις που βασίζονται σε αλγόριθμους πρέπει να είναι κατανοητές και επαληθεύσιμες

-αποφυγή «μαύρων κουτιών» όπου δεν ξέρουμε πως η τεχνητή νοημοσύνη κατέληξε σε ένα αποτέλεσμα.

- να υπάρχει συμμετοχή των πολιτών σε διαβούλευση

-ισότητα πρόσβασης όλων των πολιτών να έχουν δηλαδή ίσες δυνατότητες πρόσβασης στις ψηφιακές υπηρεσίες.

-Να υπάρχει μέριμνα για ηλικιωμένους, ΑμεΑ, πολίτες χωρίς ψηφιακές δυνατότητες.

-Να αποφεύγεται ο κίνδυνος υπερεξάρτησης από την τεχνολογία.

-Τελικά η τεχνητή νοημοσύνη να λειτουργεί ως εργαλείο υποστήριξης, όχι ως αντικαταστάτης της ανθρώπινης κρίσεως.

-Η τελική ευθύνη πρέπει να ανήκει πάντα στον άνθρωπο στους αιρετούς και υπηρεσιακούς.

-Κυβερνοασφάλεια δηλαδή προστασία των συστημάτων από κυβερνοεπιθέσεις που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο κρίσιμες υπηρεσίες του εκάστοτε Δήμου.

-Η εισαγωγή της τεχνητής νοημοσύνης να γίνεται πιλοτικά και με συνεχή αξιολόγηση.

-Διόρθωση προβλημάτων πριν την πλήρη γενίκευση.

Κλείνοντας αυτή την σύντομη ομιλία μου λόγω έλλειψης χρόνου, επιθυμώ να τονίσω ότι αυτές οι κοσμογονικές εξελίξεις στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης με την εμφάνιση ιδιαίτερα εξελιγμένων συστημάτων ικανών να εκτελούν και τις πλέον απαιτητικές εργασίες, μεταβάλλουν άρδην το σκηνικό στην εφαρμογή-λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο σύγχρονος Αυτόδιοικητικός - εκλεγμένος ή μη, πρέπει να αποκτήσει νέες δεξιότητες με συνδυαστικές ικανότητες θεωρίας και πράξης. Τούτο θα ωφελήσει τα μέγιστα την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους Δήμους τις Περιφέρειες και ολικά την κοινωνία και την Πολιτεία μας.

«Η Τεχνητή Νοημοσύνη εργαλείο ισότητας και αποτελεσματικότητας για τους Δήμους»



Σπύρος Σπυρίδων, πρ. Δήμαρχος Πόρου, πρ. Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, πρ. Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΕΤΑΑ

Με καθαρό πολιτικό λόγο, εμπειρία δεκαετιών και έμφαση στις πραγματικές ανάγκες των Δήμων, ο Σπύρος Σπυρίδων έθεσε στο επίκεντρο της παρέμβασής του στο 16ο Forum ΕΝ.Δ.Α. – ΠΕΔΑ στο Πόρτο Χέλι τη μεγάλη πρόκληση της επόμενης ημέρας: την ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην καθημερινή λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Απευθυνόμενος σε ένα ακροατήριο «ανθρώπων της Αυτοδιοίκησης», όπως είπε, απέφυγε τις τυπικότητες, σημειώνοντας πως «είμαστε σαν μία μεγάλη “οικογένεια”», δίνοντας εξαρχής τον τόνο μιας ειλικρινούς, εσωτερικής συζήτησης για τα ουσιαστικά ζητήματα του θεσμού.

Υπενθύμισε ότι διαχρονικά έθετε τέσσερις βασικές προτεραιότητες:

«την ανάπτυξη της περιοχής μας, την κοινωνική πολιτική, τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής και την τεχνητή νοημοσύνη», επισημαίνοντας πως το τελευταίο πεδίο μέχρι πρόσφατα αντιμετωπιζόταν ως πολυτέλεια. «Το βλέπανε ως δευτερεύον, τριτεύον», ανέφερε χαρακτηριστικά.

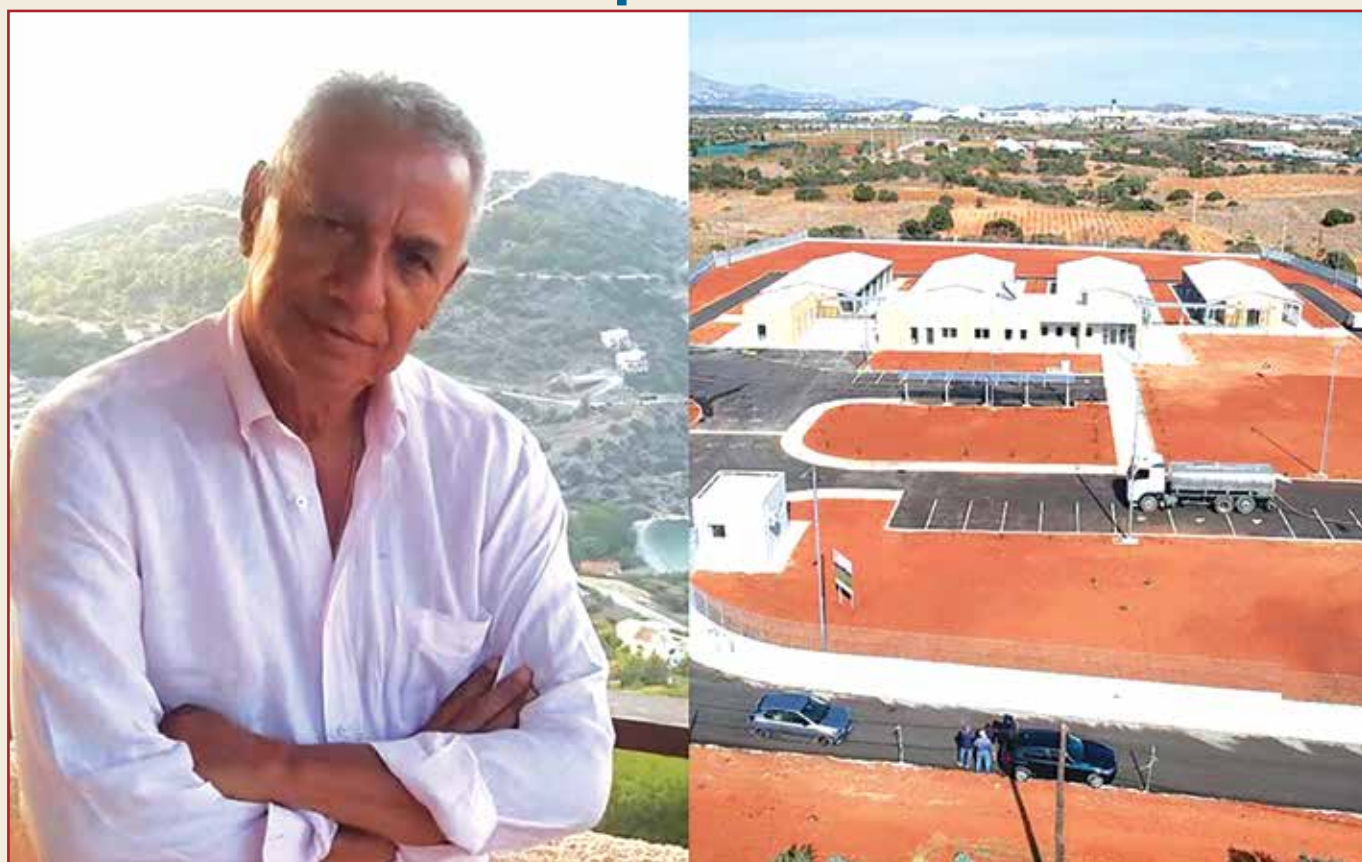
Με αυτοσαρκαστική διάθεση, αναγνώρισε την εκρηκτική ταχύτητα των τεχνολογικών εξελίξεων: «Το εργαλείο που έχω εγώ μοιάζει σαν να έχω ένα εργαλείο από τη λίθινη εποχή... Αυτά τα πράγματα τρέχουν με τρομακτική ταχύτητα και εμείς τρέχουμε από πίσω τους».

Η ουσία, όπως τόνισε, δεν είναι τεχνολογική αλλά βαθιά κοινωνική. «Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να λύσει πάρα πολλά προβλήματα», ειδικά την άνιση δυνατότητα των Δήμων να παρέχουν υπηρεσίες. Μέσα από την «ψηφιακή, πολυεπίπεδη διακυβέρνηση» και καλύτερο συντονισμό κράτους, Περιφερειών και Δήμων, ακόμη και οι μικροί ΟΤΑ μπορούν να λειτουργήσουν με όρους ισοτιμίας.

Παράλληλα, προειδοποίησε για νέες ανισότητες. Χωρίς επένδυση στην παιδεία και στις δεξιότητες, «θα οξυνθούν οι ταξικές διαφορές», καθώς δεν θα έχουν όλοι την ίδια αφετηρία στη νέα ψηφιακή εποχή.

Κλείνοντας, έστρεψε το βλέμμα και στη θεσμική θωράκιση των αιρετών: «Δεν χρειάζονται μεγάλοι μισθοί, αλλά να μην υπάρχουν αντικίνητρα», ώστε η ενασχόληση με τα κοινά να μην μετατρέπεται σε προσωπικό κόστος.

ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ «REX» Δείγμα πολιτισμού και συλλογικής ευθύνης



Ο Σύνδεσμος για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Πόλεων (ΣΒΑΠ) προχωρά με σταθερά βήματα στην ολοκλήρωση του Διαδημοτικού Καταφυγίου Αδέσποτων Ζώων. Μετά την πρόσφατη έγκριση της χρηματοδότησης από το Υπουργείο Εσωτερικών, ανοίγει ο δρόμος για ένα έργο που φιλοδοξεί να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο οι Δήμοι της Αττικής αντιμετωπίζουν το ζήτημα των αδέσποτων.

Ο Παύλος Καμάρας, εμπνευστής της προσπάθειας από πλευράς ΣΒΑΠ και επικεφαλής του ΚΕ.Π.Υ.Α., μίλησε στο thessi.gr για τη σημασία του έργου, τη διαδικασία χρηματοδότησης και τους στόχους της πρωτοβουλίας αυτής

«Το καταφύγιο είναι πράξη ευθύνης της Τ.Α.»

thessi.gr: Κύριε Καμάρα, η είδηση για τη χρηματοδότηση του Διαδημοτικού Καταφυγίου προκάλεσε θετικές συζητήσεις και κάποιες απορίες. Ποιο είναι το όραμα πίσω από αυτό το έργο;

Παύλος Καμάρας: Το όραμα είναι να δημιουργηθεί μια πρότυπη Δομή που θα εξασφαλίζει στα αδέσποτα ζώα συνθήκες φροντίδας, ασφάλειας και επανένταξης. Δεν μιλάμε για έναν χώρο αποθήκευσης ζώων, αλλά για μια σύγχρονη υποδομή με ιατρική υποστήριξη, κτηνιατρική φροντίδα, πρόγραμμα υιοθεσιών, προγράμματα εκπαίδευσης πολιτών και ζώων και ενεργή συμμετοχή εθελοντών. Είναι μια πράξη ευθύνης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης απέναντι στα ζώα και στην κοινωνία.

Η χρηματοδότηση: αποτέλεσμα επιμονής και συνεργασίας

thessi.gr: Πώς φτάσαμε στην έγκριση της χρηματοδότησης;

Παύλος Καμάρας: Δεν ήταν εύκολο. Η διαδικασία απαίτησε προετοιμασία, τεκμηρίωση, συνεχή επικοινωνία με το Υπουργείο Εσωτερικών και στήριξη από τους Δήμους-μέλη του ΣΒΑΠ. Θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον Υπουργό Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο, που αντιλήφθηκε τη σημασία του εγχειρήματος και ενέκρινε τη χρηματοδότηση των αναγκαίων προμηθειών.

Η εξασφάλιση της χρηματοδότησης σημαίνει ότι μπορούμε πλέον να περάσουμε στο στάδιο των διαγωνιστικών διαδικασιών και να υλοποιήσουμε στην πράξη αυτό που για χρόνια ήταν ανάγκη αλλά έμενε στα χαρτιά. Να προχωρήσουμε στη λειτουργία του Κέντρου, στις εγκαταστάσεις του Καταφυγίου που κτιριακά είναι πλήρως έτοιμες. Να διευκρινίσουμε ότι η χρηματοδότηση αφορά σε προμήθειες κτηνιατρικού εξοπλισμού ενός υπερσύγχρονου κτηνιατρείου (υπέρηχο, ακτινολογικό μηχάνημα, αιματολογικό αναλυτή, ηλεκτροκαρδιογράφο, χειρουργικά τραπέζια κλπ.) καθώς και ασθενοφόρα για την περισυλλογή αδέσποτων και βέβαια γραφειακό και μηχανογραφικό εξοπλισμό.

«Το καταφύγιο δεν είναι φυλακή — είναι χώρος Θεραπείας και επανένταξης»

thessi.gr: Υπάρχουν φωνές που εκφράζουν ανησυχία, λέγοντας ότι τα καταφύγια μπορεί να καταλήξουν σε χώρους εγκατάλειψης ή κακομεταχείρισης ζώων.

Παύλος Καμάρας: Αυτές οι ανησυχίες είναι κατανοητές, αλλά στη δική μας περίπτωση δεν έχουν βάση. Το Διαδημοτικό Καταφύγιο δεν θα λειτουργήσει αποκομμένο από το ευρύτερο Πρόγραμμα ΕΥΖΩΙΑΣ του ΚΕΠΥΑ – Rex που θα λειτουργήσει στις εγκαταστάσεις του. Θα είναι χώρος πρόσκαιρης φιλοξενίας.

Το ζητούμενο δεν είναι να “μαζεύουμε” ζώα, αλλά να τα περιθάλπουμε, να τα στερώνουμε, να τα επανεντάσσουμε ή να τα οδηγούμε σε υιοθεσία. Αυτή είναι η φιλοσοφία του έργου και αυτή θα υπηρετήσουμε.

Όσο για κάποιες άλλες φωνές (για δικά σου και δικά μας αδέσποτα) δεν εννοείται φιλόζωος ένας πολίτης που νοιάζεται μόνο για τα αδέσποτα του δήμου του ή της γειτονιάς του και να αδιαφορεί για τις άθλιες συνθήκες που ενδεχόμενα ζουν σε άλλες γειτονιές άλλα αδέσποτα. Είναι θέμα πολιτισμού και κοινωνικής ευθύνης. Όλα τα αδέσποτα θα πρέπει να γίνουν δεσποζόμενα.

«Γιατί το καταφύγιο αφορά μόνο σκύλους;»

thessi.gr: Κύριε Καμάρα, κάποιοι πολίτες ρωτούν γιατί το καταφύγιο αφορά μόνο σκύλους και όχι γάτες, που επίσης αποτελούν μέρος του προβλήματος.

Παύλος Καμάρας: Είναι μια εύλογη απορία. Η απάντηση είναι ότι οι γάτες έχουν διαφορετικές βιολογικές και συμπεριφορικές ανάγκες από τους σκύλους, και ο νόμος προβλέπει διαφορετική διαχείριση. Σύμφωνα με την κτηνιατρική υπηρεσία που δίνει την άδεια λειτουργίας απαιτείται ξεχωριστός χώρος για την διαχείριση των γατών, έστω και για την δύο ή τριών ημερών φιλοξενία για τη στείρωση και των εμβολιασμό τους. Η πρόθεσή μας είναι στον υπολειπόμενο συντελεστή δόμησης των 16 στρεμμάτων του χώρου του Καταφυγίου να δημιουργήσουμε ένα στεγασμένο χώρο που θα καλύψει και τις ανάγκες διαχείρισης των γατών. Για τις κτηνιατρικές υπηρεσίες υπάρχει ήδη πρόβλεψη στον υποπρομήθεια κτηνιατρικό εξοπλισμό. Έχω κάνει πρόταση ήδη στον Σύνδεσμο να συμπεριλάβει στον προϋπολογισμό του 2026 μικρό κονδύλι για την μελέτη και άδεια δόμησης για την εγκατάσταση για τις γάτες. Στόχος είναι στα 2 χρόνια, οι Δήμοι να έχουν απαλλαγεί τελείως από την θεσμική υποχρέωσή τους για διαχείριση των αδέσποτων ανεξαιρέτως.

Η σημασία της συνεργασίας των Δήμων

thessi.gr: Πολλοί αναρωτιούνται γιατί χρειάζεται ένα διαδημοτικό καταφύγιο, αφού κάποιοι Δήμοι έχουν μικρό πρόβλημα αδέσποτων.

Παύλος Καμάρας: Το ζήτημα των αδέσποτων δεν είναι τοπικό, είναι διαδημοτικό. Τα ζώα δεν γνωρίζουν διοικητικά όρια. Οι Δήμοι πρέπει να συνεργάζονται για να υπάρξει συντονισμένη δράση και κοινές υποδομές.

Εξάλλου, η πρόληψη και η ενημέρωση κοστίζουν πολύ λιγότερο από την αδιαφορία. Η λειτουργία ενός σύγχρονου Κέντρου, με επαγγελματισμό και εθελοντισμό μαζί, αποτελεί πρότυπο καλής πρακτικής για ολόκληρη την Αττική και την Ελλάδα.

Να τονίσουμε ότι οι δήμοι δεν είναι τοπικοί σύλλογοι. Είναι θεσμικοί φορείς με στόχο την βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων με δράσεις πολιτιστικές, κοινωνικές και περιβαλλοντολογικές για την ευημερία των πολιτών. Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται με διαδημοτικές συνεργασίες και την εθελοντική συμμετοχή των πολιτών. Τα ζώα δεν γνωρίζουν διοικητικά όρια. Γι' αυτό επιβάλλονται συνεργασίες μεταξύ των δήμων για αποτελεσματικότητα και οικονομίες κλίμακος.

Μόνο οι 16 Δήμοι μέλη του Συνδέσμου (Σ.Β.Α.Π.) δαπανούν ετησίως πάνω από 1,5 εκατομμύριο για την διαχείριση των αδέσποτων ζώων και ατελείωτες εργατώρες, ενώ οι φιλόζωοι πολίτες πληρώνουν πανάκριβα την αγάπη τους για τα ζώα συντροφιάς. Η οργανωμένη διαδημοτικού χαρακτήρα Δομή που θα παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες στους δήμους στο δύσκολο έργο της διαχείρισης των αδέσποτων και στήριξης στους εύαλτους οικονομικά δημότες, στο δικαίωμα (και όχι προνόμιο για λίγους) της φιλοζωίας, θα πρέπει να αγκαλιαστεί και να στηριχθεί από δημοτικές αρχές και πολίτες.

«Το έργο θα κριθεί από τα αποτελέσματά του»

thessi.gr: *Τι θα λέγατε στους δημότες που παραμένουν επιφυλακτικοί;*

Παύλος Καμάρας: Θα τους έλεγα να κρίνουν το έργο από τα αποτελέσματά του. Να δουν πώς θα λειτουργήσει, πώς θα στηριχθεί, πόσα ζώα θα σωθούν και θα βρουν σπίτι. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να αντιμετωπίζουμε με καχυποψία κάθε θετική πρωτοβουλία. Και βέβαια να συνεργαστούν εθελοντικά ιδίως στο θέμα υιοθεσιών. Να ενημερώσω ότι το Καταφύγιο θα έχει την δυνατότητα για προσωρινή φιλοξενία και παροχή κτηνιατρικών υπηρεσιών σε πάνω από 1200 σκύλους τον χρόνο, ενώ οι δαπάνες λειτουργίας του θα επιμερισθούν στους Δήμους μέλη με αντικειμενικά κριτήρια με αντίστοιχη ελάφρυνση των εξόδων τους σε τρίτους, κατ' αρχάς των σκύλων και ακολούθως και των γατών.

Ο πολιτισμός μιας κοινωνίας φαίνεται από τον τρόπο που φέρεται στα ζώα της. Εμείς, μέσα από αυτό το πρόγραμμα, θέλουμε να δείξουμε ότι μπορούμε να προσφέρουμε πραγματική ευζωία και σε αυτά τα πλάσματα.

«Επόμενος σταθμός: το πρόγραμμα Ευζωίας»

thessi.gr: *Ποια είναι τα επόμενα βήματα;*

Παύλος Καμάρας: Ο ΣΒΑΠ αναλαμβάνει τώρα τις διαγωνιστικές διαδικασίες ώστε να ξεκινήσει η προμήθεια του εξοπλισμού. Παράλληλα, μέσω της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας "Rex", θα υλοποιηθεί το πρόγραμμα "Ευζωία", που θα εστιάζει στην περίθαλψη, την υιοθεσία και την ενημέρωση των πολιτών και κυρίως στην ευαισθητοποίηση ξεκινώντας

από τις μικρές ηλικίες και βέβαια στην εκπαίδευση.

Το καταφύγιο δεν είναι το τέλος, αλλά η αρχή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για τα ζώα. ΚΥΡΙΟΣ Στόχος η υιοθεσία. Η υιοθεσία ζώων συντροφιάς στη χώρα μας υπολείπεται σημαντικά σε σχέση με το μέσο όρο της προηγμένης Ευρώπης και αυτό παρά τις φιλότιμες μεμονωμένες προσπάθειες Δήμων, φιλόζωων πολιτών και φιλοζωικών οργανώσεων. Χρειάζεται άλλη αντιμετώπιση, συλλογική και οργανωμένη και πρωτίστως ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών. Αυτό θα είναι το κύριο έργο μας στο Κέντρο Περιθαλψής Υιοθεσίας Αδέσποτων.

Με την ευκαιρία θα ήθελα να ευχαριστήσω για άλλη μια φορά τον Γιώργο Κουράση γιατί έχει σταθεί δίπλα μου σε όλη αυτή την πολύχρονη προσπάθεια, ακόμα και τώρα που είναι εκτός Σ.Β.Α.Π. (Αρκεί να αναφέρω ότι προχτές κουβαλούσαμε έπιπλα ιδιοκτησίας του, στο Καταφύγιο μέχρι να γίνουν οι προμήθειες). Επίσης να ευχαριστήσω την Μαρία Μουρατίδη και τον Σταύρο Χρυσάφη για την υποστήριξή τους και σ' αυτή τη φάση του έργου. Τέλος ευελπιστώ ότι ο νέος Πρόεδρος του Σ.Β.Α.Π. Αλέξης Μαυραγάνης το ενδιαφέρον που εκδηλώνει διαχρονικά για το εγχείρημα, να ενταθεί με την συνεργασία μας με την επίσπευση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τις προμήθειες και τον νέο σχεδιασμό για την φιλοξενία των γατών όπως προανέφερα.

thessi.gr: *Κύριε Καμάρα, σας ευχαριστούμε πολύ.*

Παύλος Καμάρας: Κι εγώ σας ευχαριστώ. Εύχομαι όλοι να δούμε το καταφύγιο όχι ως έργο του ΣΒΑΠ, αλλά ως έργο όλων μας.





Τακτική Γενική Συνέλευση των μελών


Σε Τακτική Γενική Συνέλευση καλούνται τα μέλη της Ένωσης με την επωνυμία «**ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ**», σύμφωνα με το καταστατικό της, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Συνέλευση θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 2 Φεβρουαρίου 2026 και ώρα 13:00, στην αίθουσα συνεδριάσεων της Π.Ε.Δ.Α., στον 1ο όροφο, επί της οδού Κότσικα 4, στην Αθήνα.

Στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνονται κρίσιμα θέματα που αφορούν τη λειτουργία και τον προγραμματισμό της Ένωσης για το επόμενο έτος. Ειδικότερα, θα παρουσιαστεί ο απολογισμός δράσης του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και ο οικονομικός απολογισμός της διαχειριστικής περιόδου από 1/1/2025 έως 31/12/2025.

Παράλληλα, τα μέλη καλούνται να εγκρίνουν τις δαπάνες και να αποφασίσουν για την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από κάθε ευθύνη αποζημίωσης για την ίδια περίοδο.

Τέλος, θα τεθούν προς έγκριση ο Προϋπολογισμός του 2026 και το Ετήσιο Σχέδιο Δράσης για τη νέα χρονιά, που θα καθορίσουν το πλαίσιο λειτουργίας και τις προτεραιότητες της Ένωσης.



Κότσικα 4, 104 34 Αθήνα,
Τη 210 3646 794-5, 210 3639 878,
Φα 210 3638 925, 210 3646 306

Αθήνα, 15 Ιανουαρίου 2026
Αρ. Πρωτ.: 10
Προς: τα Μέλη της Γενικής Συνέλευσης

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ**


Σύμφωνα με το καταστατικό της Ένωσης, το Διοικητικό Συμβούλιο καλεί τα μέλη της Ένωσης με την επωνυμία «**ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ**» σε Τακτική Γενική Συνέλευση την Δευτέρα 2 Φεβρουαρίου 2026 και ώρα 13:00 μ.μ. στην αίθουσα συνεδριάσεων της Π.Ε.Δ.Α. στον 1^ο όροφο, επί της οδού Κότσικα 4 στην Αθήνα, για συζήτηση και λήψη αποφάσεων επί των εξής θεμάτων ημερησίας διάταξης:

1. Απολογισμός δράσης Διοικητικού Συμβουλίου.
2. Οικονομικός απολογισμός διαχειριστικής περιόδου 1/1/2025 - 31/12/2025.
3. Έγκριση δαπανών και απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από κάθε ευθύνη αποζημίωσης για τα πεπραγμένα της διαχειριστικής περιόδου 1/1/2025 - 31/12/2025.
4. Έγκριση Προϋπολογισμού 2026.
5. Έγκριση Ετήσιου Σχεδίου Δράσης 2026.
6. Ενημερώσεις – Ανακοινώσεις.


Στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης,
θα κοπεί η Προστοιχονιάτικη πίτα της Ένωσης

Κάθε τακτικό μέλος που επιθυμεί να συμμετάσχει στην Τακτική Γενική Συνέλευση οφείλει να είναι ταμειακά ενήμερο, σύμφωνα με το άρθρο 21 του καταστατικού. (Η ταμειακή τακτοποίηση μπορεί να γίνει στον χώρο της Συνέλευσης προ της έναρξης των εργασιών της).

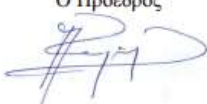
Ο Γενικός Γραμματέας



ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΚΡΥΝΟΠΟΣ



Ο Πρόεδρος



ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ



ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Κοινή διαδρομή, κοινός στόχος



του Γιώργου Μαρκόπουλου, Προέδρου της Π.Ε.Δ.Α. και Δημάρχου Γαλατσίου

Καθώς το 2025 φτάνει στο τέλος του, είναι η στιγμή να κοιτάξουμε πίσω για να σταθμίσουμε τις δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε και τις προσπάθειες που μετουσιώθηκαν σε αποτέλεσμα. Δεν ήταν εύκολη χρονιά. Μας έθεσε απέναντι σε πιεστικά ζητήματα που απαιτούσαν ταχύτητα και συλλογικότητα. Κι όμως, μέσα από αυτές τις απαιτήσεις και τις προ-

κλήσεις, αλλά και τις προσδοκίες που έχουμε, καταφέραμε να κάνουμε σημαντικά βήματα προόδου.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν είναι απλώς πεδίο ευθύνης. Είναι χώρος ταύτισης, κοινής αγωνίας, αλλά και δημιουργικής φιλοδοξίας. Και αυτό το μοιραζόμαστε με συναδέλφους που δεν βλέπουν τον ρόλο τους ως αξίωμα,

αλλά ως δέσμευση απέναντι στις πόλεις μας, στις γειτονιές και στους συμπολίτες μας.

Γιατί στο τέλος της ημέρας, αυτό που μένει εκτός από τα έργα είναι και ο τρόπος που αυτά χτίστηκαν: με διάλογο, με συνεργασία, με αλληλοσεβασμό. Οι ανθρώπινες σχέσεις που δημιουργήθηκαν είναι τα θεμέλια των έργων που αφήνουμε πίσω μας.

Για την Π.Ε.Δ.Α. ήταν ένα έτος γεμάτο με συγκλίσεις, δημόσιες τοποθετήσεις, θεσμικές παρεμβάσεις και ουσιαστική παρουσία στα πιο κρίσιμα ζητήματα: Στον νέο Κώδικα Αυτοδιοίκησης, με προτάσεις συγκεκριμένες και το σημαντικότερο – στον μεγαλύτερο βαθμό – κοινά αποδεκτές από τη βάση των Δήμων. Στη διαχείριση του δημόσιου χώρου, απέναντι σε φαινόμενα αυθαιρεσίας και επαναλαμβανόμενης υποτίμησης των τοπικών αρχών και υποδομών. Στη χρηματοδότηση της Αυτοδιοίκησης, με έμφαση στις μόνιμες ανάγκες των Δήμων μας. Στο ζήτημα της τεχνητής νοημοσύνης, όχι με απλοϊκές εξηγήσεις, αλλά με ενημέρωση, στοχασμό και ξεκάθαρο προσανατολισμό: τεχνολογία με επίκεντρο τον άνθρωπο.

Η Π.Ε.Δ.Α. στάθηκε συντονιστής, όχι παρατηρητής. Άνοιξε χώρο για όλους: και για τους μεγάλους Δήμους αλλά και για τους μικρότερους. Και απέδειξε πως όταν η Αυτοδιοίκηση συνεργάζεται, όταν μιλά με ενιαία φωνή, μπορεί να έχει ουσιαστική επιρροή. Γιατί δεν αρκεί να

εκπροσωπούμε. Θέλουμε να παρεμβαίνουμε. Όχι καταγγελτικά αλλά δημιουργικά. Όχι για να επιβεβαιώσουμε τον εαυτό μας, αλλά για να υπηρετήσουμε αυτό που πραγματικά χρειάζεται η Αυτοδιοίκηση σήμερα: μια νέα κουλτούρα ευθύνης, επάρκειας και διαφάνειας.

Το 2026 δεν ξεκινάει από το μηδέν. Πατά πάνω σε όσα ήδη χτίζουμε.

Θα συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε την ισότιμη συμμετοχή όλων των Δήμων στη χάραξη πολιτικής, την ενίσχυση του ρόλου των αιρετών, τη στήριξη κάθε ουσιαστικής μεταρρύθμισης που σέβεται τις τοπικές κοινωνίες και ενισχύει την εμπιστοσύνη.

Η νέα χρονιά θα είναι απαιτητική. Όμως είμαστε πιο έτοιμοι. Γιατί έχουμε διαμορφώσει έναν κοινό χώρο συνεννόησης που δεν είναι προσχηματικός, αλλά πραγματικά ουσιαστικός ανάμεσα σε ανθρώπους που μπορεί να διαφέρουν, μπορεί και να διαφωνούν κάποιες φορές, αλλά πάντα βρίσκουν τρόπο να συνεργάζονται και να φέρνουν αποτέλεσμα.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ο χώρος της δημοκρατίας που ξέρει να συνθέτει, να απαντά και να προχωρά. Η αναβάθμιση των Δήμων μας δεν είναι απλώς υπόσχεση. Είναι ευθύνη. **Και είναι στο χέρι μας να τη δικαιώσουμε.**

«**Αστικό Περιβάλλον: Ασφάλεια-Πιστοποίηση Υποδομών και Κοινοχρήστων Χώρων**»



Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος,
Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής στα πλαίσια των δράσεων ενημέρωσης και αφύπνισης των συναλλασσόμενων με τις υπηρεσίες της φορέων, συνδιοργάνωσε με το Ειδησεογραφικό - Αυτοδιοικητικό Site «ΟΤΑ VOICE.GR» και τον Δήμο Ασπροπύργου την Κυριακή 11 Ιανουαρίου στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Πνευματικού Κέντρου Ασπροπύργου Ημερίδα με θέμα: «Αστικό Περιβάλλον: Ασφάλεια – Πιστοποίηση Υποδομών και Κοινοχρήστων Χώρων».

Στην ημερίδα, διακεκριμένοι ομιλητές από τον χώρο της Αυτοδιοίκησης και τον ιδιωτικό τομέα ανέπτυξαν

τα ζητήματα που άπτονται της δράσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με έμφαση στους κοινόχρηστους χώρους, όπως παιδικές χαρές, πλατείες, σχολικές μονάδες, πράσινο, καθώς και θέματα κοπής και διαχείρισης δέντρων, αναδεικνύοντας τη σημασία της ασφάλειας και της πιστοποίησης των δημοτικών υποδομών. Παράλληλα επισημάνθηκε ο σημαντικός ρόλος των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και η ανάγκη προτεραιοποίησης των ενεργειών που οφείλουν να προβαίνουν οι Ο.Τ.Α. για την διασφάλιση της λειτουργίας των υποδομών και των κοινοχρήστων χώρων.



Στη συζήτηση συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (ΑΔΑ) κ. Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος, ο Πρόεδρος της ΠΕΔΑ και Δήμαρχος Γαλατσίου, κ.Γιώργος Μαρκόπουλος, ο Δήμαρχος Ασπροπύργου και οικοδεσπότης, κ.Γιάννης Ηλιάς, η Vice President System Certification της TUV NORD HELLAS κα Βάσω Καλαμποκίδου, ο κ. Νίκος Νικολακόπουλος, ο Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αιγάλεω και της ΠΕΓΓΤΑ «Κλεισθένης», η κα Όλγα Πετσόγλου, Προϊσταμένη Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Νομικών Προσώπων της ΑΔΑ, ο κ. Νικόλαος Κοτσιφάκης, Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ και Διευθύνων Σύμβουλος της TQS GROUP, η κα Κατερίνα Κουφίου, Γεωπόνος – Περιβαλλοντολόγος της URBAN GREEN, καθώς και η κα Ζέτα Βενιού, Διευθύντρια Παιδικών Χαρών και Αθλητικών Εγκαταστάσεων της TUV NORD HELLAS.



Ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής κ. Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος αναφέρθηκε στη συστηματική προσπάθεια που καταβάλλεται για την υλοποίηση έργων με έμφαση στον έλεγχο και την ασφάλεια, αναδεικνύοντας παράλληλα και την φιλοσοφία λειτουργίας των υπηρεσιών της Α.Δ.Α. στον τομέα αυτό καθώς επίσης και τα προβλήματα που διαπιστώνονται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζονται το ευαίσθητο αυτό θέμα πολλοί αυτοδιοικητικοί .

Τέλος εξήρε τη συνεργασία με τον Δήμο Ασπροπύργου και προσωπικά με τον Δήμαρχο κ. Ιωάννη Ηλία. Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΙΤΑ), της Περιφέρειας Αττικής και της Πανελληνίας Ένωσης Γενικών Γραμματέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης «Κλεισθένης».



Άλιμος: Τέχνη, Περιβάλλον και Δημοτικό Συμβούλιο Νέων



Ανδρέας Κονδύλης
Δήμαρχος Αλίμου

Καλή χρονιά να έχουμε με υγεία, δημιουργικότητα και καλύτερες μέρες για την Αυτοδιοίκηση!

Ήρθαν οι γιορτές και, όπως πάντα, ο Άλιμος στολίστηκε τα γιορτινά του, άναψε το μεγάλο Χριστουγεννιάτικο δέντρο του και ετοίμασε πολλές δωρεάν εκδηλώσεις για μικρούς και μεγάλους. Τα παιδιά, βέβαια, το καταχάρηκαν και χόρτασαν παιχνίδια, χορό και τραγούδι, καθώς και ατέλειωτες βόλτες στην πόλη με τον Ρούντολφ, το Χριστουγεννιάτικο τρενάκι.

Τα παιδιά, όμως, είχαν και την ευκαιρία κατά την περίοδο των εορτών να ξεναγηθούν με ελεύθερη είσοδο στη νέα Εικαστική μας Έκθεση, που αυτή τη φορά βασίστηκε αποκλειστικά σε έργα της Συλλογής της Δημοτικής μας Πινακοθήκης. Σε μια σχεδόν οκταετία κατορθώσαμε, παρά τον ανηλεή πόλεμο που αντιμετωπίσαμε, να έχουμε συγκεντρώσει αντιπροσωπευτικά έργα της Νεοελληνικής ζωγραφικής από τις αρχές του 20ου αιώνα μέχρι σήμερα. Αυτή τη φορά, λοιπόν, εκτίθενται στο Πολιτιστικό μας Κέντρο έργα από τη δική μας Συλλογή και μόνο, επιλεγμένα έτσι, ώστε να μπορεί κανείς να διακρίνει αλληλεπιδράσεις και γενικότερα διαλεκτικές σχέσεις ανάμεσα στους δημιουργούς της κάθε γενιάς. Γι' αυτό και η έκθεσή μας έχει τίτλο: «Αι γενεαί πάσαι».



Και δεν σταματάμε εδώ. Ο Δήμος Αλίμου, αξιοποιώντας το πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» του Υπουργείου Εσωτερικών, σχεδίασε και υλοποιεί ένα ολιστικό έργο Ψηφιακής Πλατφόρμας Πολιτισμού, που συγκεντρώνει σε έναν ενιαίο, προσβάσιμο ψηφιακό χώρο το σύνολο του πολιτιστικού αποθέματος του Δήμου. Στην πλατφόρμα περιλαμβάνεται και η ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ ΑΛΙΜΟΥ. Στην ουσία πρόκειται για ένα ψηφιακό μουσείο εικαστικών έργων που επιτρέπει στο κοινό να περιηγηθεί εικονικά σε έναν εικαστικό χώρο 360°, να εξετάσει έργα τέχνης υψηλής ανάλυσης, να ενημερωθεί για τους δημιουργούς και το ιστορικό τους πλαίσιο. Η Πινακοθήκη προβάλλει τον σύγχρονο πολιτισμό και τους καλλιτέχνες του Αλίμου σε ένα διεθνές κοινό, φέρνοντας την τέχνη «ένα κλικ» πιο κοντά στον πολίτη.

Επιζητούμε την επικοινωνία με τον πολίτη. Τον θέλουμε δίπλα μας. Έτσι, ενεργοποιήσαμε ξανά τον θεσμό του «Δημοτικού Συμβουλίου Νέων» και καλέσαμε να συμμετάσχουν σ' αυτό



- **Μαθαίνουν πώς λειτουργεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση**
- **Συνεργάζονται με συνομηλικούς τους**
- **Καταθέτουν ιδέες και προτάσεις για την κοινότητα**
- **Γίνονται ενεργοί πολίτες με πραγματικό αντίκτυπο**

Σύνθημά μας: **«Μην μένεις θεατής, γίνε η αλλαγή που θες να δεις στον Άλιμο!».**

Γιατί κι εμείς θέλουμε ν' αλλάζει ο Άλιμος κάθε μέρα προς το καλύτερο. Αρχές Νοεμβρίου, μετά την ολοκλήρωση του τεχνικού έργου ανακαίνισης - αναβάθμισης του πεζόδρομου Αγ. Δημητρίου, ξεκίνησαν οι εργασίες δενδροφύτευσης, ώστε η περιοχή να «πρασινίσει» και να ομορφύνει ακόμα περισσότερο! Μέχρι στιγμής έχουν φυτευτεί 530 νέα δένδρα και θάμνοι (στο τμήμα του δρόμου από Θεομήτορος μέχρι Ελ. Ανθρώπου), ενώ οι εργασίες φύτευσης συνεχίζονται και στο υπόλοιπο τμήμα του πεζόδρομου, όπου θα τοποθετηθούν αντίστοιχα και εκατοντάδες επιπλέον νέα φυτά. Δαμασκηνιές, κουτσουπιές, καλλιστήμονες, φίκιοι, ψευδοπιπεριές, βιβούρνα, ξανθόξυλα, σάλβιες, αγγελικές, φωτίνιες, ναντίνες, αμπελιές, μουράγιες, έρποντα φυτά έχουν ήδη αλλάξει την όψη του πεζόδρομου και συνεχίζουμε εντατικά τις εργασίες, ομορφαίνοντας τον τόπο μας.



οι νέες/νέοι δημότες Αλίμου ηλικίας από 15 έως 18 ετών. Ο Δήμος Αλίμου απευθύνεται σε νέους και νέες που επιθυμούν να ακουστούν, να συνεργαστούν, που έχουν καινοτόμες ιδέες και διάθεση να εργαστούν για να τις υλοποιήσουν, ώστε να φέρουν αλλαγές στον τόπο τους. Δίνουμε Λόγο και Ρόλο στους νέους, οι οποίοι μέσα από τη συμμετοχή τους στο «Δημοτικό Συμβούλιο Νέων»:

Τον ίδιο μήνα παραλάβαμε ολοκαίνουργιο εξοπλισμό, που θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες της καθαριότητας, του πρασίνου και της πολιτικής προστασίας της πόλης. Πρόκειται για ένα χρήσιμο πολύ-μηχάνημα, που «μεταμορφώνεται» ανάλογα με τις ανάγκες (σε καθαροφόρο, πλυστικό, εκχιονιστικό, σκαπτικό, μεταφορικό, «αλατιέρα» κ.λπ.), αφού το συνοδεύει ο ακόλουθος εξοπλισμός:

- **Κάδος-δαγκάνα (combo) 1,6 m**
- **Πλαίσιο παλετοφόρο με πιρούνια 2.000 kg**
- **Υδραυλική σφύρα – κομπρεσέρ**
- **Εκχιονιστικό με λεπίδα 1,8 m**
- **Πλυστικό δρόμων (spray bar 2,5m/600lt)**
- **Θαμνοκοπτικό-καταστροφέας με αρθρωτό βραχίονα**
- **Καθαροφόρο ύψους εργασίας 9,8 m**
- **Πλήρες σετ εργαλείων και παρελκομένων**

Με τις νέες προσθήκες, ο Δήμος Αλίμου αποκτά μεγαλύτερη αυτονομία, αυξάνει την παραγωγικότητα των συνεργείων και μειώνει τα κόστη συντήρησης και εξωτερικών αναθέσεων. Η συνολική δαπάνη του νέου εξοπλισμού ανήλθε στις 220.000 €, ποσό που καλύφθηκε εξολοκλήρου από το πρόγραμμα «Φιλόδημος» του Υπουργείου Εσωτερικών.



Κλείνοντας, να ευχαριστήσω θερμά τον Περιφερειάρχη Αττικής Νίκο Χαρδαλιά και τους συνεργάτες του για την επίσκεψή τους στην πόλη μας τον Οκτώβριο. Μεταξύ άλλων, ο Περιφερειάρχης κ. Χαρδαλιάς δεσμεύθηκε για τη δυναμική επανεκκίνηση του μεγάλου αντιπλημμυρικού έργου της οδού Κανάρη, τη χρηματοδότηση έργων υποδομής στον Άλιμο, ιδίως αναφορικά με την προσασιμότητα, το οδικό δίκτυο, τα σχολεία και την τρίτη ηλικία, καθώς και τη στήριξη του Δήμου Αλίμου σε ζητήματα, όπως η ένταξη στο σχέδιο πόλης της περιοχής «Τρουμπάρι», που είναι πλέον ώριμα.

**Καλή και παραγωγική χρονιά να έχουμε,
καλή μας δύναμη!**

Second Hand: Ένα κέντρο Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης στον Δήμο Ηρακλείου Αττικής



Νίκος Μπάμπαλος,
Δήμαρχος Ηρακλείου Αττικής

Μια νέα, καινοτόμα δομή Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης δημιούργησε και λειτουργεί ο Δήμος Ηρακλείου Αττικής. Το Κέντρο Επαναχρησιμοποίησης Second Hand, το «δεύτερο χέρι» όπως λέμε ελληνικά, βρίσκεται στην οδό Σκουφά (ύψος λεωφόρου Κύμης). Εκεί οι κάτοικοι της πόλης μπορούν να πηγαίνουν παλιά πράγματα από το νοικοκυριό τους όπως ρούχα και παπούτσια, παιχνίδια, μικρές ηλεκτρικές συσκευές, λευκά είδη, εποχιακά είδη (σχολικά, καλοκαιρινά κτλ), αξεσουάρ και κάθε τέτοιου είδους οικιακό εξοπλισμό, για να ξαναπάρουν ζωή, για να μην καταλήξουν στα σκουπίδια.



Το όφελος είναι πολλαπλό:

- Αρχικά για τους πολίτες που επιλέγουν, αντί να πετάξουν, να φέρουν τα πράγματα που δεν χρειάζονται πια στο Κέντρο. Πέραν του ότι έχουν πλέον μια εύκολη λύση για να καθαρίσουν το νοικοκυριό τους, για κάθε αντικείμενο που δίνουν στο Second Hand επιβραβεύονται με πόντους, τα λεγόμενα «green coins», τα οποία μπορούν να εξαργυρώνουν στα καθημερινά τους ψώνια στην τοπική και υπερτοπική αγορά.

- Επιπλέον, για την εικόνα της πόλης, αφού τα παλιά αντικείμενα δεν θα γεμίζουν τους κάδους, ούτε θα μένουν στο πεζοδρόμιο. Η αποκομιδή γίνεται πιο γρήγορη και αποτελεσματική.

- Και, βέβαια, για τους συνανθρώπους μας που έχουν ανάγκη βοήθειας. Όσα αντικείμενα έρχονται στο Κέντρο και είναι σε καλή κατάσταση παραχωρούνται σε οικογένειες που τα χρειάζονται και δεν έχουν την δυνατότητα να τα αποκτήσουν.

Το Second Hand λειτουργεί Τρίτη – Τετάρτη – Πέμπτη 10:00 – 14:00, Παρασκευή 17:00 – 21:00 και Σάββατο 10:00 – 14:00. Στο χώρο υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό που θα εξυπηρετεί τους πολίτες, θα παρέχει πληροφορίες και θα τους καθοδηγεί στη διαδικασία, απαντώντας σε τυχόν απορίες. Αναλυτικός κατάλογος με τα είδη που υποδέχεται στην ιστοσελίδα του Δήμου iraklio.gr (ενότητα Περιβάλλον – Ανακύκλωση – The Green City)

Στην ίδια ενότητα υπάρχει συνεχώς αυξανόμενη λίστα με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με το πρόγραμμα, όπου οι πολίτες μπορούν να εξαργυρώνουν τα οφέλη από τα είδη που ανακυκλώνουν στο Second Hand.

«Δίνουμε μια δεύτερη ευκαιρία στα παλιά μας πράγματα βοηθώντας, παράλληλα, συνανθρώπους μας που το έχουν ανάγκη και συμβάλλοντας στο να διατηρήσουμε την πόλη

μας, την γειτονιά μας καθαρή. Αυτή είναι και η έννοια της Κυκλικής Οικονομίας, την επαναχρησιμοποίησης, δηλαδή, αντικειμένων ώστε να μειώσουμε τα αστικά απορρίμματα. Σας καλώ να συμμετέχουμε όλοι, μαζί να διαμορφώσουμε ένα νέο, σύγχρονο μοντέλο Ανακύκλωσης», το μήνυμα του δημάρχου Ηρακλείου Αττικής, Νίκου Μπάμπαλου.

Το Second Hand υλοποιείται μέσα από το πρόγραμμα The Green City με χρηματοδότηση που διεκδίκησε και πήρε ο Δήμος Ηρακλείου Αττικής από το πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» του Υπουργείου Εσωτερικών.



Γνωριμία με το κοινό στα εγκαίνια του Κέντρου

Πριν από λίγο διάστημα το Second Hand έκανε τα επίσημα εγκαίνιά του καλώντας όσες και όσες δεν το είχαν επισκεφθεί να το γνωρίσουν από κοντά.

Οι επισκέπτες ενημερώθηκαν για τη λειτουργία και τους στόχους της νέας δομής, ενώ είχαν την δυνατότητα να εγγραφούν επιτόπου στην πλατφόρμα The Green City και να μάθουν πώς μπορούν να κερδίζουν πόντους (green coins) μέσα από την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση.

Ευρύτερη η δράση του Green City

Βεβαίως, στον Δήμο Ηρακλείου Αττικής το πρόγραμμα The Green City δεν περιορίζεται μόνο στη λειτουργία του Κέντρου Επαναχρησιμοποίησης.

Ήδη, εδώ και μήνες έχουν τοποθετηθεί σε πολλά σημεία της πόλης «πράσινες γωνιές» και τριπλές κάδων για τα υλικά που δεν προσφέρονται τόσο για επαναχρησιμοποίηση, όσο για ανακύκλωση.

Ομοίως, οι δημότες θα βρουν στην επιφάνεια των κάδων έναν QR κωδικό τον οποίο μπορούν να σκανάρουν μέσω της προαναφερθείσας εφαρμογής και να συλλέγουν πόντους και για όσα απορρίπτον στους εν λόγω κάδους, με τρόπο ίδιο με ότι ισχύει για το Second Hand.

Στόχος της δημοτικής αρχής είναι αυτά τα σημεία να αυξηθούν στο άμεσο μέλλον ώστε να αυξηθεί το ισοζύγιο της διαχείρισης των τοπικών απορριμμάτων υπέρ της Ανακύκλωσης.



Επένδυση στην εκπαίδευση της νέας γενιάς

Όλα αυτά όμως έχουν αποτέλεσμα μονάχα εάν και οι δημότες γίνουν συμμετοχοί στην προσπάθεια. Για αυτό και ο Δήμος Ηρακλείου Αττικής επένδυσε τα προηγούμενα χρόνια στην εκπαίδευση και την ευαισθητοποίησης, κυρίως στις μικρές ηλικίες.

Συγκεκριμένα, με το φορτηγό Ανακύκλωσης του Green City επισκέφθηκε κυκλικά και επαναλαμβανόμενα όλα τα δημοτικά σχολεία της πόλης ώστε να δείξει στα παιδιά ποιοι είναι οι σωστοί τρόποι για να ανακυκλώνουμε και ποια τα οφέλη από αυτή την πρακτική.

Στόχος είναι αφενός τα παιδιά να λειτουργήσουν ως πομπή του μηνύματος στις οικογένειές τους, αφετέρου να δημιουργηθεί μια καλύτερη νοοτροπία για το αύριο.





**Κωνσταντίνος Μαραγκάκης,
Δήμαρχος Νίκαιας – Αγ. Ι. Ρέντη**

Σε μια περίοδο όπου η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται να απαντήσει σε σύνθετες προκλήσεις, από την κλιματική κρίση έως την ποιότητα ζωής στις πόλεις, η έννοια των καλών πρακτικών αποκτά ουσιαστικό περιεχόμενο μόνο όταν συνοδεύεται από συγκεκριμένες παρεμβάσεις. Ο Δήμος Νίκαιας- Αγ.Ι.Ρέντη τα τελευταία χρόνια, επιχειρεί να συγκροτήσει ένα συνεκτικό μοντέλο διοίκησης, με έμφαση στις βασικές ανάγκες των κατοίκων και με μετρήσιμα αποτελέσματα. Βασικός άξονας της δημοτικής πολιτικής αποτέλεσε εξαρχής η αναβάθμιση της καθημερινότητας. Ο Δήμος Νίκαιας-Αγ.Ι. Ρέντη προχώρησε στη βελτίωση του οδικού δικτύου, σε εκτεταμένες ασφαλτοστρώσεις και στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας σε γειτονιές της Νίκαιας και του Ρέντη. Παράλληλα, οι παιδικές χαρές εκσυγχρονίστηκαν και πιστοποιήθηκαν, ενώ πλατείες ανακαινίστηκαν.

Σημαντική ήταν και η επιλογή επένδυσης στον δημοτικό φωτισμό. Η αντικατάσταση παλαιών φωτιστικών με τεχνολογία LED δεν συνέβαλε μόνο στη βελτίωση της εικόνας της πόλης, αλλά και στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης, περιορίζοντας τα λειτουργικά έξοδα του Δήμου και στοχεύοντας στο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Ιδιαίτερο βάρος δόθηκε στην ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών μονάδων και αθλητικών εγκαταστάσεων. Με τη στήριξη της Περιφέρειας υλοποιήθηκαν παρεμβάσεις σε σχολεία, στο αθλητικό κέντρο «Πλάτωνα» και στο δεύτερο Κλειστό Γυμναστήριο, βελτιώνοντας τις συνθήκες για μαθητές, εκπαιδευτικούς και αθλούμενους. Η στρα-

Καλές πρακτικές στην πράξη, όταν ο σχεδιασμός συναντά την καθημερινότητα στον Δήμο Νίκαιας- Αγ.Ι. Ρέντη

τηγική αυτή εντάσσεται σε έναν ευρύτερο σχεδιασμό, με στόχο την επέκταση των ενεργειακών παρεμβάσεων σε όλα τα σχολεία της πόλης μέσω νέων χρηματοδοτικών εργαλείων.



Στον τομέα της πολιτικής προστασίας, ο Δήμος κινήθηκε με προληπτική λογική. Η ολοκλήρωση σύγχρονου συστήματος πυροπροστασίας στο Άλσος Αγίου Φιλίππου, σε συνδυασμό με έργα αντιπυρικής θωράκισης στη Νεάπολη, ενισχύει ουσιαστικά την ασφάλεια κατοίκων και φυσικού περιβάλλοντος. Οι παρεμβάσεις αυτές λειτουργούν συμπληρωματικά με τις δράσεις καθαρισμού και συντήρησης, περιορίζοντας τον κίνδυνο εξάπλωσης πυρκαγιών.

Παράλληλα, η δημοτική αρχή ανέπτυξε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αστυνομικές υπηρεσίες για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας. Οι στοχευμένοι έλεγχοι

σε πλατείες και κεντρικά σημεία της πόλης συνέβαλαν στην ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας, αναδεικνύοντας τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αστυνομίας.

Σημαντικό κεφάλαιο αποτελεί και ο ψηφιακός μετασχηματισμός. Η αναβάθμιση των δημοτικών υπηρεσιών, με στόχο την ταχύτερη και απλούστερη εξυπηρέτηση των πολιτών, συνοδεύτηκε από την εγκατάσταση έξυπνων σταθμών σε κομβικά σημεία. Οι σταθμοί αυτοί συνδυάζουν τεχνολογία και κοινωνική μέριμνα, προσφέροντας φόρτιση συσκευών, δωρεάν ασύρματο διαδίκτυο, σκίαση, αυτόνομο φωτισμό, αλλά και υποδομές προσβάσιμες για άτομα με αναπηρία.

Ακόμη στον προγραμματισμό του Δήμου είναι η λειτουργία Αυτόματου Συστήματος Κοινόχρηστων Ποδηλάτων, στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα, την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην πόλη. Η πιλοτική λειτουργία τους αναμένεται να ξεκινήσει και στις δυο δημοτικές ενότητες, σε κεντρικά σημεία της πόλης. Η χρήση είναι δωρεάν, με μόνο απαραίτητη προϋπόθεση την καταβολή ενός ποσού εγγύησης, το οποίο επιστρέφεται στο τέλος κάθε διαδρομής.



Κεντρικό ρόλο στις καλές πρακτικές του Δήμου κατέχει η πολιτική διαχείρισης απορριμμάτων. Η επιλογή ενίσχυσης της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας, σε αντίθεση με πρακτικές καύσης, αποτυπώνεται σε μια σειρά δράσεων. Οι Γωνιές Ανακύκλωσης με υπόγειους κάδους, το πρόγραμμα καφέ κάδου για βιοαπόβλητα και οι εκστρατείες ενημέρωσης διαμορφώνουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι ποσότητες ανακυκλώσιμων υλικών αυξάνονται σταθερά, ενώ ο Δήμος συγκαταλέγεται στους πρώτους της Αττικής στη συλλογή βιοαποβλήτων.

Με τη συνδρομή της Διεύθυνσης Καθαριότητας & Ανακύκλωσης και της Ελληνικής Αστυνομίας πραγματοποιούνται μεγάλες επιχειρήσεις απομάκρυνσης μπαζών σε Νίκαια και Ρέντη,

γίνονται εκτεταμένοι καθαρισμοί και απομακρύνονται παράνομα εναποθετημένα μπάζα και ογκώδη που επιβαρύνουν το περιβάλλον και την καθημερινότητα των πολιτών. Ταυτόχρονα ο Δήμος επιβάλλει πρόστιμα στους παραβάτες .

Στον ίδιο άξονα εντάσσονται οι δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, με προγράμματα για παιδιά και εφήβους, ενημερωτικό υλικό για τα σχολεία και πρωτοβουλίες όπως οι σχολικοί λαχανόκηποι, που συνδέουν τη βιωσιμότητα με τη βιωματική μάθηση.



Ακόμη ο Δήμος Νίκαιας –Αγ. Ι. Ρέντη και συγκεκριμένα η Διεύθυνση Πρασίνου και Περιβάλλοντος σε συνεργασία με τα φιλοζωικά σωματεία της πόλης, έχουν ξεκινήσει έναν κύκλο ημερών υιοθεσίας αδέσποτων ζώων με τίτλο «Υιοθέτησε! Μην αγοράζεις!». Οι δράσεις πραγματοποιούνται σε κεντρικά σημεία και πλατείες της πόλης με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών και την προώθηση της υπεύθυνης υιοθεσίας ζώων συντροφιάς.

Τέλος, στον τομέα της αντιπλημμυρικής προστασίας, ο Δήμος υλοποιεί παρεμβάσεις άμεσης ανάγκης, ενώ ταυτόχρονα διεκδικεί λύσεις κεντρικής κλίμακας για περιοχές υψηλής τρωτότητας, όπως ο Κηφισός και το ρέμα Προφήτη Δανιήλ. Η επιλογή αυτή αναδεικνύει μια υπεύθυνη στάση, που συνδυάζει ρεαλισμό και διεκδίκηση.

Οι καλές πρακτικές στην Αυτοδιοίκηση δεν είναι ζήτημα επικοινωνίας, αλλά αποτέλεσμα σταθερού σχεδιασμού, συνεργασιών και επιμονής σε πολιτικές που αφήνουν πραγματικό αποτύπωμα στην πόλη και στους ανθρώπους της.



Κουτούκι Παιανίας: Το μοναδικό επισκέψιμο σπήλαιο της Αττικής σε τροχιά πλήρους ανάδειξης



**Ισίδωρος Μάδης,
Δήμαρχος Παιανίας**

Ενα προσωπικό στοίχημα, η ανάδειξη του μοναδικού επισκέψιμου σπηλαίου της Αττικής, του Σπηλαίου Κουτούκι στον Δήμο Παιανίας, κερδίζεται μέρα με τη μέρα. Απαιτήθηκε μεγάλη προσπάθεια ήδη από το 2019 για να εξασφαλίσουμε πως ένα τέτοιου μεγέθους εγχείρημα θα είναι επιτυχές, στρέφοντας τα βλέμματα σε ένα φυσικό μνημείο που άπαντες οφείλουν να επισκεφθούν.

Πλέον το σπήλαιο έχει περάσει στον Δήμο Παιανίας με απόφαση της Γενικής Διευθύντριας Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Ολυμπίας Βικάτου. Το αίτημα είχε τεθεί επί τάπητος σε συνάντηση με τον γενικό γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού Γιώργο Διδασκάλου το 2022 όποτε παρουσιάστηκαν οι προτάσεις του Δήμου Παιανίας για την καλύτερη προβολή και αξιοποίησή του σπηλαίου και προς όφελος της πόλης.



36 Ο Δήμαρχος της Αττικής

Μετά τις τελευταίες εξελίξεις ο Δήμος Παιανίας αναλαμβάνει την προβολή και εκμετάλλευσή του έχοντας ήδη έτοιμο το επιχειρησιακό πλάνο.

Λίγο πριν τη λήξη του 2025, στις 22 Δεκεμβρίου, νεότερη απόφαση της Ολυμπίας Βικάτου αποδέχεται και την αίτηση θεραπείας που ο δήμος είχε υποβάλει: εγκρίθηκε η λειτουργία κυλικείου - αναψυκτηρίου στον ισόγειο χώρο, στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων - αναμονής του κοινού, και η μεταφορά της χρήσης της αίθουσας αυτής στις υπόγειες εγκαταστάσεις του σπηλαίου. Το αίτημα αυτό ανοίγει τον δρόμο για τη δημιουργία του πλέον εντυπωσιακού «μπαλκονιού» της Αττικής με θέα μέχρι την Εύβοια, καθιστώντας τον Δήμο Παιανίας τόπο προορισμού.



Παράλληλα ολοκληρώθηκαν και οι διαδικασίες για την ανακατασκευή της οδού σύνδεσης με το Κουτούκι έχοντας εξασφαλισμένη χρηματοδότηση όπως επίσης και για την αντικατάσταση του φωτισμού με νέας τεχνολογίας σώματα που φέρουν μικρά φωτοβολταϊκά. Το έργο ήταν «κολλημένο» με δεκάδες προβλήματα λόγω της εμπλοκής διαφορετικών φορέων.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 632.400 ευρώ με χρηματοδότηση 480.600 ευρώ (πλέον Φ.Π.Α.), ενώ η διάρκεια υλοποίησής του ορίζεται στους 33 μήνες.



Η σύμβαση στοχεύει στην ανακατασκευή και συντήρηση της οδού που οδηγεί στο μοναδικό οργανωμένο και επισκέψιμο σπήλαιο της Αττικής, με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας και την ασφαλή διέλευση των επισκεπτών, των μαθητών και των κατοίκων που κινούνται καθημερινά στον δρόμο αυτόν. Η υφιστάμενη οδός παρουσιάζει εκτεταμένες φθορές στο οδόστρωμα και ρηγματώσεις, οι οποίες καθιστούν δύσκολη και σε ορισμένα σημεία επικίνδυνη τη διέλευση των οχημάτων, ιδίως κατά τη διάρκεια των περιόδων αυξημένης επισκεψιμότητας του σπηλαίου. Οι εργασίες που θα πραγματοποιηθούν αφορούν την ανακατασκευή και συντήρηση του ασφαλτοτάπητα, χωρίς καμία αλλαγή στα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της.

Το συνολικό μήκος της διαδρομής, από την οδό Αναπαύσεως (στο ύψος του κοιμητηρίου) έως την είσοδο του σπηλαίου, ανέρχεται σε 3.500 μέτρα και το πλάτος της οδού κυμαίνεται από 5,5 έως 6,5 μέτρα. Στόχος είναι η δημιουργία μιας σύγχρονης, ασφαλούς και λειτουργικής υποδομής που θα συμβάλει τόσο στην ενίσχυση του τουρισμού της περιοχής, καθώς το «Κουτούκι» είναι το μοναδικό οργανωμένο επισκέψιμο σπήλαιο της Αττικής, όσο και στην προστασία των διερχόμενων οχημάτων και των επισκεπτών. Το έργο θα δημοπρατηθεί από τον Δήμο Παιανίας.



Το έργο έχει ήδη προκηρυχτεί

Η υπογραφή της Προγραμματικής Σύμβασης για την ανακατασκευή της οδού που συνδέει την πόλη της Παιανίας με το σπήλαιο "Κουτούκι" είναι το αποκορύφωμα μιας προσπάθειας που ξεκίνησε το 2013, με εντατική ενασχόληση από το 2019. Με την ανακατασκευή της οδού βελτιώνεται η πρόσβαση με ασφαλείς όρους γεγονός που θα ενισχύσει την επισκεψιμότητα. Σε αυτή την προσπάθεια στάθηκε αρωγός η Περιφέρεια Αττικής και ο Περιφερειάρχης Νίκος Χαρδαλιάς αναγνωρίζοντας τη σημασία του έργου.

Πρώτος εξερευνητής του Σπηλαίου θεωρείται ο δημοσιογράφος

Δ. Χατζόπουλος, ο οποίος, με τη βοήθεια των κατοίκων της περιοχής, πραγματοποίησε την πρώτη κάθοδο από την φυσική είσοδο του σπηλαίου, όπου προηγουμένως είχε πέσει ένα κατσίκι. Ακολούθησαν πολλές επισκέψεις διαφόρων ομάδων φυσιολατρών, με σημαντικότερη εκείνη του Γιάννη και της Άννας Πετροχείλου της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας το 1954, που έκαναν και τη χαρτογράφηση του.



Το Σπήλαιο εντάσσεται στο υπόγειο καρστικό σύστημα του Υμηττού. Η δημιουργία του οφείλεται στην υψηλή διαλυτοτητα των ασβεστολιθών στο νερό της βροχής. Αυτό είναι και η πρωταρχική αιτία γενέσεως των Σπηλαίων. Έτσι έχει δημιουργηθεί και το μεγαλύτερο μέρος του Σπηλαίου της Παιανίας, με πλούσιο λιθωματικό διάκοσμο, με ποικιλίες σταλακτιτικών σχηματισμών και υποβλητική ατμόσφαιρα, στοιχεία που ώθησαν στο να δοθούν διάφορα ονόματα στις αίθουσες, τους εξώστες, τις πλατείες και τους διαδρόμους.

Το "Κουτούκι" είναι σπηλαιοβάραθρο με κατακόρυφο ύψος 38,5μ. και μήκος διαδρόμων 350μ. περίπου. Ο τεράστιος κεντρικός θάλαμος, διαστάσεων 60 x 60 μ. χωρίζεται με σταλαγμίτες, σταλακτίτες και κολώνες σε άλλους μικρότερους. Η θερμοκρασία στο εσωτερικό του είναι 17οC. Σήμερα η επίσκεψη γίνεται από τεχνητή είσοδο που κατασκευάστηκε για την διευκόλυνση της πρόσβασης, στα πλαίσια της τουριστικής αξιοποίησης που έγινε από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) την τετραετία 1963 - 1967.



ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2030: Μετασχηματισμός με όραμα, δικαιοσύνη και αποτελεσματικότητα

Αποτελεσματική αναπτυξιακή διοίκηση και τοπική αυτοδιοίκηση στην υπηρεσία των πολιτών και της χώρας



του Πέτρου Ι. Φιλίππου, πρ. Δημάρχου Καλυβίων - Σαρωνικού, πρ. Αντιπεριφερειάρχη Αν. Αττικής

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί το δεύτερο πυλώνα διακυβέρνησης της χώρας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Είναι ο διοικητικός θεσμός που βρίσκεται πλησιέστερα στον πολίτη και ασχολείται κυρίως με τα θέματα και τα προβλήματα που καθημερινά ο καθένας μας αντιμετωπίζει, όπως και με τα θέματα της τοπικής ανάπτυξης. Γιαυτό ακριβώς είναι σπουδαίες σημασίας οι διοικήσεις των ΟΤΑ να έχουν προέλθει από δημοκρατικές διαδικασίες ευρύτερων πολιτικών και κοινωνικών συνεργασιών, από ζυμώσεις που έχουν γίνει μέσα στην ίδια την τοπική κοινωνία και όχι στηριζόμενες από ένα μόνο πολιτικό χώρο. Η σύγκλιση προοδευτικών δυνάμεων στην Αυτοδιοίκηση, που προέρχεται από ένα πλατύ προοδευτικό μέτωπο, εξασφαλίζει με τον καλύτερο τρόπο την λαϊκή συμμετοχή, την δημιουργική σύνθεση και κυρίως την διαφάνεια.

Η αποκέντρωση του ελληνικού κράτους, «κλειδί» για την «αποτελεσματική αναπτυξιακή διοίκηση». Η Ελλάδα είναι το πιο συγκεντρωτικό κράτος της Ευρώπης, με αποτέλεσμα τον ασφυκτικό εναγκαλισμό και έλεγχο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

από το κεντρικό κράτος, που της στερεί τις οποιοσδήποτε δυνατότητες και προοπτικές της αυτόνομης δημιουργικής της αναπτυξιακής πορείας. Ακριβώς αυτός ο συγκεντρωτισμός είναι που δημιουργεί χρόνιες παθολογίες και ένα τεράστιο πλέγμα γραφειοκρατίας στην λειτουργία του θεσμού της ΤΑ.

Οι ΟΤΑ στην χώρα μας χρηματοδοτούνται σε ποσοστό που αντιστοιχεί περίπου στο 2,5% του ΑΕΠ της χώρας, όταν ο μέσος όρος στην ΕΕ κυμαίνεται μεταξύ 12% και 15%. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, σχεδόν τα πάντα να διαχειρίζονται από το κεντρικό κράτος. Και αυτός ο υπέρμετρος συγκεντρωτισμός της κεντρικής διοίκησης δημιουργεί τεράστια γραφειοκρατικά εμπόδια και αγκυλώσεις τόσο στην ίδια την λειτουργία των ΟΤΑ, όσο και στις όποιες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες. Και όταν αυτές παρουσιάζονται είτε με την μορφή περιφερειακών προγραμμάτων, είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή, είναι συνήθως σχέδια που εξυπηρετούν ιδιωτικά συμφέροντα, και γίνονται χωρίς ιδιαίτερη διαβούλευση, με αδιαφάνεια και κυρίως χωρίς να ερωτούνται οι τοπικές κοινωνίες.

Πρέπει λοιπόν άμεσα να υπάρξουν τολμηρές πολιτικές πρωτοβουλίες στην κατεύθυνση της αποκέντρωσης, που είναι ο βασικός δρόμος, προκειμένου οι δήμοι και οι περιφέρειες να εξελιχθούν σε αυτοτελείς φορείς ανάπτυξης, να μετέχουν ουσιαστικά στην παραγωγική ανασυγκρότηση και στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής τους.

- Η διοικητική και η οικονομική αυτοτέλεια σε συνδυασμό με την απεξάρτηση των ΟΤΑ από τον ασφυκτικό έλεγχο του κράτους, είναι βέβαιο ότι θα δημιουργήσει νέες συνθήκες στην περιφερειακή και όχι μόνο ανάπτυξη της χώρας και θα λειτουργήσει ανασταλτικά στην ερήμωση της περιφέρειας. Μία από τις αιτίες για την μεγάλη αστυφιλία των τελευταίων δεκαετιών, οφείλεται και σε αυτή την πολιτική, της μη στήριξης της ΤΑ και της περιφέρειας ευρύτερα, με συνέπεια να μην είναι εύκολο να δημιουργηθούν τέτοια επενδυτικά προγράμματα που θα κρατούσαν τον κόσμο στις περιοχές τους.

Ενώ η χώρα μας υποτίθεται ότι έχει βγει από τα μνημόνια, οι μνημονιακοί νόμοι που επιβλήθηκαν στην ΤΑ από το 2012 και μετά και που στέρησαν από την ΤΑ περίπου 70% της χρηματοδότησης από τους κεντρικούς Αυτοτελείς πόρους και του 2013 που «πάγωσαν» τις προσλήψεις, και έθεσαν ένα σωρό γραφειοκρατικά εμπό-

δια και ασφυκτικούς ελέγχους, εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ μέχρι σήμερα για την αυτοδιοίκηση. Επιπλέον η μη απόδοση και η παρακράτηση τεράστιων ποσών από τους ΚΑΠ, η επιβολή νέων εισφορών όπως το τέλος ταφής απορριμμάτων έχουν οδηγήσει την ΤΑ σε οικονομικό αδιέξοδο.

Για να μην είναι η ΤΑ απλός διαχειριστής της καθημερινότητας αλλά για να εξελιχθεί σε μοχλό ανάπτυξης για τις τοπικές κοινωνίες αλλά και για την χώρα αναγκαία μέτρα είναι:

- Ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των ΟΤΑ σε συνδυασμό με την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού τους.

*Αυτό σημαίνει ενίσχυση των ανθρωπίνων πόρων και του εξειδικευμένου προσωπικού τους, σε συνδυασμό με την οργάνωση και τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό τους.

* Η οικονομική απεξάρτηση από το κεντρικό κράτος και η οικονομική τους αυτοτέλεια είναι ένα από τα μεγάλα ζητούμενα.

*Την εφαρμογή της Ψηφιακής Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης, με πλήρη ψηφιοποίηση όλων των υπηρεσιών, την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και τα ψηφιακά εργαλεία, όπως έξυπνες πόλεις, δωρεάν Wi – Fi κλπ. Η αυτοματοποίηση, η κυκλική οικονομία και κυρίως η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που δίνει η Τεχνητή Νοημοσύνη, η οποία μπορεί να γίνει εργαλείο κοινωνικής προόδου εφόσον αξιοποιηθεί με διαφάνεια, συμμετοχή και δικαιοσύνη.

-Μια ισχυρή Τοπική Αυτοδιοίκηση σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, σε προοδευτική κατεύθυνση, θα αποτελέσει εργαλείο ανάπτυξης που θα είναι σύμφωνη με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των τοπικών κοινωνιών.

Για μία σύγχρονη λοιπόν ΤΑ για την χώρα μας είναι αναγκαία:

*Η ένταξη και η εναρμόνιση της Ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο διεθνές και κυρίως στο ευρωπαϊκό περιβάλλον, με την πλήρη απαγκίστρωση της από τον εναγκαλισμό του ελληνικού συγκεντρωτικού κράτους.

Η αποκεντρωμένη μορφή διοίκησης με την μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων προς τους ΟΤΑ, που είναι εξάλλου και το μοντέλο όλων των αναπτυγμένων χωρών του κόσμου, αποτελεί σπουδαίο θεσμικό αναπτυξιακό εργαλείο για την χώρα μας.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ευρώπη έχει διευρυμένες αρμοδιότητες, που αφορούν στον συνολικό τοπικό αναπτυξιακό και επενδυτικό σχεδιασμό της περιοχής τους. Έχουν δηλαδή τη δυνατότητα να παρέμβουν και να ασκήσουν πολιτικές υπέρ των πολιτών και ιδιαίτερα αυτών που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη.

Για να μπορέσει λοιπόν η τοπική αυτοδιοίκηση να είναι αποτελεσματική και αναπτυξιακή στην υπηρεσία των πολιτών και της χώρας, θα πρέπει επιπλέον, να ασκηθούν πολιτικές για:

*Την ενίσχυση της συμμετοχής των ΟΤΑ στα αναπτυξιακά προγράμματα, ελληνικά & ευρωπαϊκά (Ταμείο Ανάκαμψης, ΕΣΠΑ, λοιπά ευρωπαϊκά προγράμματα, Εθνικοί πόροι κλπ), που σήμερα υλοποιούνται κυρίως από το κεντρικό κράτος. Δημιουργία μηχανισμών τεχνικής υποστήριξης για μελέτες και έργα που είναι προϋποθέσεις για τις όποιες χρηματοδοτήσεις και επενδυτικές δραστηριότητες.

*Την άμβλυνση της διαφορετικότητας και ανισότητας των ΟΤΑ,

μεταξύ αστικών κέντρων και περιφέρειας, κυρίως των ορεινών και νησιωτικών δήμων, με συγκεκριμένες θεσμικές-νομοθετικές παρεμβάσεις και με ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία στήριξης.

*Προγράμματα Τοπικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης με τοπικά επενδυτικά σχέδια για την στήριξη της επιχειρηματικότητας, του πρωτογενούς τομέα, του τουρισμού, του πολιτισμού, όπου τον κύριο λόγο θα έχουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές.

Δημιουργία προγραμμάτων κατάρτισης και κέντρων καινοτομίας και επιχειρηματικότητας για τους νέους και τους ανέργους.

*Βιώσιμη ανάπτυξη και περιβάλλον με την εφαρμογή πράσινων πολιτικών, όπως ανακύκλωση, διαχείριση απορριμμάτων, κυκλική οικονομία, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Προώθηση ενεργειακών κοινοτήτων σε συνδυασμό με την ανάπλαση ελευθέρων χώρων και την προστασία της βιοποικιλότητας των δασών. Αναβάθμιση Πολιτικής Προστασίας με την κατάρτιση σχεδίων για την αντιμετώπιση των φαινομένων της κλιματικής κρίσης, όπως πλημμύρες, πυρκαγιές, σεισμοί κλπ.

*** Παιδεία , Αθλητισμός και Πολιτισμός είναι από τους βασικούς επενδυτικούς στόχους όλης της ΤΑ, με την δημιουργία νέων σύγχρονων βιοκλιματικών σχολείων, νέων αθλητικών υποδομών, δημιουργία νέων χώρων πολιτισμού σε συνδυασμό με την ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.**

*Ουσιαστική παρέμβαση στα θέματα Κοινωνικής Πολιτικής όπως μεγαλύτερη ανάπτυξη των κοινωνικών δομών (βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΑΠΗ, ΚΔΑΠ, «Βοήθεια στο Σπίτι» κλπ.), προγράμματα στήριξης για τις ευάλωτες ομάδες (άνεργοι, ΑΜΕΑ, ηλικιωμένοι), και υποδομές υποδοχής μεταναστών και προσφύγων.

Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας θα πρέπει να περάσει στην αρμοδιότητα της ΤΑ, μαζί με την χρηματοδότηση της, ως οργανική μονάδα Δημόσιας Υγείας σε κάθε δήμο.

*Σχέδια για βιώσιμες μετακινήσεις με τοπικά δίκτυα ποδηλατοδρόμων, μέσα μαζικής μεταφοράς, ηλεκτροκίνηση,

Δημοκρατική λειτουργία και συμμετοχή

Περιορισμός της δημαρχοκεντρικού/περιφερειαρχοκεντρικού μοντέλου που κυριαρχεί σήμερα, με την ενίσχυση του ρόλου των δημοτικών/περιφερειακών συμβουλίων, με την άμεση συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις κυρίως για θέματα που τους αφορούν (λαϊκές συνελεύσεις, δημοψηφίσματα, συμμετοχικοί προϋπολογισμοί κλπ.). Να λάβει ουσιαστικό χαρακτήρα και περιεχόμενο, ο ετήσιος απολογισμός με διαφάνεια. Η συμμετοχή των πολιτών και κυρίως των νέων είναι απαραίτητη αλλά και επιβεβλημένη προϋπόθεση.

Τα παραπάνω είναι μερικά από τα άμεσα και τολμηρά βήματα θα πρέπει να λάβει μια προοδευτική κυβέρνηση στην κατεύθυνση της δημιουργίας μιας αναπτυξιακής προς όφελος των πολιτών αυτοδιοίκησης.

Για να μην παραμείνει η Τοπική Αυτοδιοίκηση απλός διαχειριστής της καθημερινότητας, αλλά άμεσα να εξελιχθεί σε βασικό παράγοντα ανάπτυξης και κοινωνικής προόδου στην υπηρεσία των πολιτών, της τοπικής κοινωνίας αλλά και γενικότερα της χώρας.

Πάνω από όλα όμως να αντιληφθούμε και να κατανοήσουμε ότι η αυτοδιοίκηση, σαν δεύτερος βαθμός διακυβέρνησης, δεν είναι ζήτημα διαχείρισης, αλλά πεδίο Δημοκρατίας, Ισότητας και Ελπίδας, καθώς και συμμετοχής, αλληλεγγύης και κοινωνικής αλλαγής.

Σπύρος Δαρδαμάνης: «Ο αθλητισμός δεν έχει ηλικία»



39^{ος} Αυθεντικός Μαραθώνιος 2022 ο Σπύρος Δαρδαμάνης με τον γιό του Δημήτρη Βασίλη Δαρδαμάνη γεν. χειρουργό Δ/ντη Β' Χειρουργικής κλινικής του νοσοκομείου ΙΑΣΩ

Ενώ για τους περισσότερους η τρίτη ηλικία ταυτίζεται με επιβράδυνση των ρυθμών, ο Σπύρος Δαρδαμάνης κινείται προς την αντίθετη κατεύθυνση. Σε ηλικία άνω των 80 ετών διατηρεί καθημερινό πρόγραμμα άσκησης και συμμετέχει συστηματικά σε αγώνες δρόμου μεγάλων αποστάσεων, συμπεριλαμβανομένων μαραθωνίων. Η φυσική δραστηριότητα αποτελεί σταθερό στοιχείο της ζωής του εδώ και δεκαετίες, όχι ως περιστασιακή επιλογή, αλλά ως συνειδητή στάση ζωής, την οποία συνεχίζει με την ίδια συνέπεια μέχρι σήμερα. Με συμμετοχές σε αγώνες 5 και 10 χιλιομέτρων επί δεκαετίες και τρεις Κλασικούς Μαραθώνιους Αθήνας τα τελευταία χρόνια, απέδειξε πως η αντοχή δεν μετριέται με το ημερολόγιο αλλά με το πείσμα.

Δεκαετίες στους αγώνες δρόμου

Η ενασχόλησή του με τον αθλητισμό ξεκινά από νεαρή ηλικία και παραμένει σταθερή για περισσότερα από 20–30 χρόνια σε οργανωμένες διοργανώσεις 5 και 10 χιλιομέτρων, σε Δήμους όπως Αθηναίων, Κηφισιάς, Διονύσου, Ψυχικού και Κρουονερίου, αλλά και σε φιλανθρωπικούς αγώνες.

Το 2022 αποφάσισε να δοκιμαστεί για πρώτη φορά στον Κλασικό Μαραθώνιο της Αθήνας. «Το έβγαλα περίπου στις έξι ώρες. Είναι πάρα πολύ δύσκολο, χρειάζεται προπόνηση. Αλλά αν αγαπάς τον αθλητισμό, τελικά τα καταφέρνεις», σημειώνει. Έκτοτε έχει συμμετάσχει επανειλημμένα σε μαραθώνιους και

ημιμαραθώνιους (21 χλμ.), δηλώνοντας ότι, εφόσον το επιτρέπει η φυσική του κατάσταση, σκοπεύει να συνεχίσει.



39^{ος} Αυθεντικός Μαραθώνιος 2022



39^{ος} Αυθεντικός Μαραθώνιος 2022

Στάση ζωής και όχι επίδοση

Ο ίδιος ξεκαθαρίζει ότι δεν τον ενδιαφέρει ο ανταγωνισμός, αλλά η υγεία και η καθημερινή δραστηριότητα. «Αγαπούσα και αγαπώ τον αθλητισμό μόνο ερασιτεχνικά, για υγεία και ευεξία», λέει, επαναλαμβάνοντας τη φράση «νους υγιής εν σώματι υγιεί». Παραμένει ενεργός και στην καθημερινότητά του, ασχολούμενος με τον κήπο και χειρωνακτικές εργασίες στο σπίτι. «Δεν υπάρχει ώρα που να μην κάνω κάτι», επισημαίνει.

«Ο αθλητισμός δεν έχει ηλικία»

Το μήνυμα που επιδιώκει να περάσει, κυρίως προς τους νεότερους, είναι σαφές:

«Με το παράδειγμα δείχνω ότι άμα ασχολείσαι με τον αθλητισμό αποφεύγεις πράγματα επιζήμια για την υγεία και την κοινωνία. Ο αθλητισμός δεν έχει ηλικία». Μιλά για τους συνουμηνλικούς του που «μαραζώνουν» μόλις βγουν στη σύνταξη. Εκείνος επέλεξε το αντίθετο: κίνηση αντί για παραίτηση. Όπως τονίζει, στόχος του είναι να παρακινήσει παιδιά και εγγόνια να παραμείνουν δραστήρια και να υιοθετήσουν έναν υγιή τρόπο

ζωής. Με τον επόμενο αγώνα ήδη στον προγραμματισμό του, ο ίδιος συνεχίζει με τον ίδιο ρυθμό: καθημερινή κίνηση, συνέπεια και συμμετοχή. Όχι για το ρεκόρ, αλλά για τη διάρκεια.



41^{ος} Αυθεντικός Μαραθώνιος Νοέμβριος 2024
τερματισμός στο Καλλιμάρμαρο Παναθηναϊκό Στάδιο

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΡΔΑΜΑΝΗΣ

Ο Σπυρίδων Δαρδαμάνης γεννήθηκε το 1938 στις Παπαδάτες του Νομού Πρέβεζας, από το Βασίλειο και την Κωνσταντίνα Δαρδαμάνη, το γένος Μπόκια.

Σπούδασε Οικονομικά στην Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Πειραιά (Α.Β.Σ.Π. – νυν Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά), από το 1968 ως το 1972 και Νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (από το πρώτο έτος), απ' όπου αποφοίτησε το 1977. Είναι επίσης, πτυχιούχος της Ανωτέρας Σχολής Τηλεπικοινωνιών του Ο.Τ.Ε. Έκανε Μεταπτυχιακές σπουδές (Master's) στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στην Α.Σ.Ο.Ε.Ε. Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια για Διοικητικά, Οικονομικά και Νομικά θέματα. Μιλά την Αγγλική γλώσσα και γνωρίζει λίγα Γαλλικά.

Ασκεί το επάγγελμα του Δικηγόρου. Διετέλεσε Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών σε κοινωφελή επιχείρηση, ανώτατο στέλεχος επιχειρήσεων, Αντιπρόεδρος των Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων Αθηνών – Πειραιώς (Η.Σ.Α.Π. 1993-1994) και άμισθος Γραμματέας της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος και Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος Κηφισιάς, ιδρυτής – εκδότης - Σύμβουλος έκδοσης και Νομικός Σύμβουλος της τοπικής εφημερίδας «Έκφραση Διονύσου». Είναι μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Είναι ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου Δημιουργίας Οικονομικού



42^{ος} Αυθεντικός Μαραθώνιος 2025



Ημιμαραθώνιος Αθηνών 9 Μαρτίου 2025

Επιμελητηρίου Αθηνών (Σ.Δ.Ο.Ε.), μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου και μέλος του Συλλόγου Επιστημόνων Κηφισιάς. Είναι, επίσης ιδρυτής και μέλος της «Ένωσης Πολιτών Διονύσου», ιδρυτής και Πρόεδρος του Συλλόγου Ηπειρωτών Διονύσου και Όμορων Δήμων και Κοινοτήτων Βόρειας Αττικής.

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Με την Τοπική Αυτοδιοίκηση ασχολήθηκε για πρώτη φορά το 2002, οπότε εξελέγη Κοινοτικός Σύμβουλος Διονύσου, ως επικεφαλής του συνδυασμού «ΑΝΑΝΕΩΣΗ-ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΙΟΝΥΣΟΥ». Το Οκτώβριο του 2006 εξελέγη Δήμαρχος Διονύσου. Είναι παντρεμένος με την Βασιλική Πανταζή, με την οποία έχουν τρία παιδιά, την Κωνσταντίνα, τη Δέσποινα και τον Δημήτρη – Βασίλη.



ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ

ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ
14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2026

Η ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ και η Π.Ε.Δ.Α.
σας προσκαλούν το Σάββατο 14 Φεβρουαρίου
στις 20:30 στον ετήσιο χορό που θα γίνει στο
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ RADISSON BLU PARK (Λ. Αλεξάνδρας 10).

Ο Πρόεδρος της ΕΝ.Δ.Α.
Π.Καμάρας

Ο Πρόεδρος της Π.Ε.Δ.Α.
Γ. Μαρκόπουλος



Πληροφορίες: 210 3646 756

Τιμή κατ' άτομο 50 ευρώ (μουσική-ποτό-καλό φαγητό)
Δώρο της λαχειοφόρου προσφορά της ΛΑΚΙΩΤΗΣ α.ε.



Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Ένωση Δημάρχων Αττικής

ΕΚΔΟΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ: Παύλος Καμάρας

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Παύλος Καμάρας, Γιώργος Κουράσης

EDITING: Γιώργος Λαιμός

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: Κάλυ Αναγνωστοπούλου

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κότσικα 4 Αθήνα Τ.Κ. 104 34 | Τηλ.: 210 36 46 755-6 | Fax.: 210 36 46 306

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: www.sdat.gr | EMAIL: sylogosdat@yahoo.gr

ATELIER - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Lithos O.E. | Τηλ.: 27420 20584 | email: lithos01@otenet.gr